

Valdžia paims geležinkelius

Maisto riaušės Vokietijoje

Geležinkelių streikas neišvengtinas

Anglai sunaikino 60 submarinų

VALDŽIA PAIMS GELEŽINKELIUS.

Geležinkelių darbininkams grėsia naujas pavojus.

WASHINGTONAS, kovo 14. — Telegramas iš Washingtono sako, kad į geležinkelių streiką žada įsimaityti federališkoji valdžia. Atvirai kalbama, kad, jeigu kiltų streikas, valdžia paimtų į savo rankas geležinkelių linijas, pirmiausia prekių.

Tos pačios žinios sako, butent, kad dabartinio krizio valandoje visuomenės simpatijos esančios ne darbininkų, bet samdytojų pusėje. Vadinasi, tati pilniausia pateisiną tokį valdžios žingsnį.

Jeigu ištiesų taip įvyktų, tai šios šalies geležinkelių darbininkams gręstų toks jau pavojus, kaip savu laiku Francijos darbininkams, kuomet Francijos valdžia užtvėnkė geležinkelių linijas kareiviais ir sulaužė jų kovą prieš samdytojus.

MAISTO RIAUŠĖS VOKIETIJOJ.

Bremen'o policija nesuvaldo riaušinių; pašaukta kariuomenė; sužeidė policijos viršininką.

AMSTERDAM, kovo 13. — Žinios iš Amsterdamo sako, kad Vokietijoje, Bremene, ištiko didelės maisto riaušės. Badaujančios Bremen'o moters surengė didžiulę demonstraciją. Policija bandė išvaikyti demonstrantus, bet pasirodė esanti peršilpa. Susirėmimo moters sužeidė akmenimis policijos viršininką. Tuokart pašaukta kariuomenė. Ir ji nieko negalėjo paveikti. Tik priėmus ugniagesiams ir paleidus į minią vandenį — ši išsiskirstė.

Laikė sumišimo vienas perpjovė ugnagesių dudę. Pjovusis suareštuota ir nubausta 10 metų kalėjimui.

Tos pačios žinios skelbia, butent, kad neramumo dviasia apsiereikianti ir vokiečių armijoje. Taip, daugelis kareivių esą suimta ir įgrusta Namuro ir Huy tvirtovėse, Belgijoje.

Amsterdamo pranešimas pažymi, kad tai esą tik netyčia pasiekusi Hollandiją žinia, ir kad Vokietijoje dedasi daug blogesnių dalykų.

TAIKA ARTINASI.

Badas ir pinigų stoka privers kariaujančias valstybes prie taikos.

WASHINGTONAS, kovo 14. — Valdiškuose rateliuose jau atvirai kalbama, kad taika Europoje netoli. Spėjama, ji turės įvykti apie liepos mėnesį. Taikinties kariaujančias valstybes verčia ne jų "geri norai", bet badas. Visose kariaujančiose šalyse, ypačiai Vokietijoje ir jos talkininkų, maisto klausimas darosi vis keblesniu. Vokietija, sako pranešimai, dabar bandanti paskutinį įrankį — submarinas. Tai gi iki liepos mėnesio josios submarinų kampanija turės nusiprešti: pergalę ar nepasisekimą.

Beto, visose kariaujančiose šalyse jaučiama stiprus žmonių nepasitenkinimo augimas. Aišku visiems, kad nei viena, nei gi kita kariaujančių valstybių sąjunga negalės "sutriuškinti priešą", kaip pradžioje šūkautą. Tai gi tęsti tas beprotiškas skerdynes žmonės nebenori. Nors tiesa, žmonės ten laikoma po geležine karės lenta. Bet — kartais jie visgi gali išsprusti. O tuomet valdžioms būtų negerovė.

Trečia, kas verčia kariaujančių valstybių valdžias prie taikos, tai gresiantis joms bankrotas, pinigų stoka.

Imant visa tai domon, sako karės klausimo žinovai, taikos klausimas turės būti išrištas neilgiau kaip už keturių mėnesių.

UNIŲ VADŲ KONFERENCIJA.

Žada remt valdžią kilus karui, bet neatsisako nuo kovos prieš naudotojus savo šalyje.

WASHINGTONAS, kovo 14. — Panedėlyj prasidėjo visų darbo unių, priklausančių Amerikos Darbo Federacijai, viršininkų konferencija. Kaip žinia, tą konfe-

renciją sušaukė A. D. F. prezidentas Samuel Gompersas tikslu apsvarstyti klausimą, butent kokią poziciją užims Suv. Valstijų organizuotieji darbininkai kilus karui ir tt. Konferencija laikoma prie uždarytų durų.

Konferencija priėmė rezoliuciją, kurioje tarp kita sakoma, kad kilus karui darbininkai turį remt (!) valdžią. Vis dėlto jie pasilieka sau teisės kovoti prieš darbo žmonių naudotojus šalies viduryje. Priimtoje rezoliucijoje sakoma: "mes nemano, me atsisakyti nuo kovos už apgynimą ir palaikymą savo teisių. Algapelniai karės laikui, taip sakant, viena akimi privalo žiūrėti į naminius išnaudotojus, antra — į priešą, grumojantį šiai šaliai." Toliau net tiesiog užreikiama, kad karės, nežiurint kokiais tikslais jos buvo vedamos, visuomet davė progos samdytojams išnaudoti darbo žmones.

Gera, kad konferencija turėjo drąsos nors tiek užreikšti, nors tai ir griežtai nesutinka su pasižadėjimu remti valdžią.

GELEŽINKELIO DARBININKŲ STREIKAS NEIŠVENGINAS.

NEW YORKAS, kovo 14. — Liko maža vilties, kad bus išvengta geležinkelių streiko. Paskutinės žinios skelbia, kad kaikuriuos ir nei nemano taikinties su darbininkais. Brolių viršininkai tuo tarpu užreikše, kad jie nedarysį jokių nusileidimų tuo klausimu. Unių skyrirai jau gavo įsakymą būti prisirengusiais.

Rytojaus konferencija New Yorke turės galutinai nuspręsti streiko klausimą.

NETEKO 60 SUBMARINŲ

Bėgiu 45 dienų talkininkai paskanadino ar paėmė nelaisvėn 60 vokiečių submarinų.

WASHINGTONAS, kovo 14. J Washingtone aplaikyta užtikrinančių pranešimų, kad talkininkai nuo sausio 1 iki vasario 15 d. paskandinę ar paėmė nelaisvėn 60 vokiečių submarinų. Jeigu ir toliau talkininkams taip seksis, sako pranešimas, vokiečiai negalės ilgai tęsti submarinų karę. Spėjama, kad šiuo laiku Vokietija turinti nedaugiau 300 — 500 submarinų. Su tuo skaičiumi ji negalės ilgai laikyties.

PASKANDINO ANGLŲ LAIVĄ.

Torpeduota be persergėjimo. Žuvo 7 žmonės.

LONDONAS, kovo 14. — Vokiečių submarina paskandino dar vieną prekybinį anglų laivą Folio, priklausantį Cunard linijai. Paskandinta netoli Airijos pakraščio. Paskendo 7 žmonės. Laivas Folio turėjo 6,705 tonų įtalpos.

PASKUTINIS PALIPIMAS.

Smulkmenos laikoma paslaptį.

WASHINGTONAS, kovo 14. — Laivyno departamentas, pritiriamas sekretoriaus Lansingo, inteiškė paskutinį paliipimą bei nurodymų prekybinių laivų sargybai, kurie plauks vokiečių paskelbtąją "karės juostą." Kokie tie paliipimai — tai laikoma paslaptį.

Laivyno departamentas, be to, laikysias pilniausio paslaptį laivų apginklavimo smulkmenos, t.y. kokiomis kanuolėmis jie apginkluota, jų įgulos stovį ir t.t.

Dabar tik lieka laukti, kada pirmoji prekybinių laivų kanuolė apsimainys šuviais su vokiečių submarinomis.

PROTESTUOJA PRIEŠ BELGIJOS ŠELPIMĄ.

NEW YORKAS, kovo 14. — Ateina žinių, kad vokiečių valdžia protestuojanti prieš amerikiečių tvarkomą šelpimo darbą vokiečių užimtoje Belgijoje ir šiaurinėje Francijoje. Delejos prieštasties generalis šelpimo darbo tvarkytojas, Herbert C. Hoover, apšleido Belgiją. Išvažiavo Ispanijon. Belgijos šelpimo darbas, manoma, bus pavesta holandų rankoms.

VEL VOKIEČIŲ SKRAIDUOLIS.

Paskandino japonų laivą.

TOKIO, kovo 14. — Oficialis pranešimas iš Tokio sako, kad Indijos vandenyne randasi nežinomas vokiečių skraiduolis, kuris jau spėjęs paskandinti vieną Japonijos prekybinį laivą. Japonų ir anglų karės laivai vejasi tą "jūrų vilką."

Viešbučių patarnautojai mo kinama "lėvynės gynimo" amato.

ATMAINYS SUBMARINŲ KARĘ.

Berlino valdžia šaukia konferenciją submarinų karės klausimu.

CHRISTIANIA, kovo 14. — Vienas Norvegijos laikraštis gavo žinių, jogei Berlino valdžia šaukianti iš neutralių šalių kaikuriuos savo laivyno oficerius aptarimui submarinų karės klausimo. Spėjama, kad vokiečiai padarys kaikuriuos nusileidimus link Suvenytų Valstijų, kad išvengus tolimesnių susikirtimų tarpe tų dviejų šalių.

MATE VOKIEČIŲ SUBMARINĄ.

MIAMI, Fla., kovo 14. — Buves Suv. Valst. laivyno oficerius, K. M. Thompson, užreikše turįs tikrų žinių, butent, kad Floridos pakraščiuose esanti užsislėpus viena vokiečių submarina, laukianti progos skandinti Amerikos prekybinius laivus.

Kažin, ar kurią nors dieną ponui Thompsonui kas nesuteiks "tikrų žinių" apie vokiečių zeppelinų pasislėpimą Floridos pakraščiuose?

TURĖS MOKĖTI MOKESČIUS.

JEFFERSON CITY, Mo., kovo 14. — Missouri valstijos senato butas priėmė patvarkymą, reikalaujantį, kad vedantys vyrai mokėtų valsti jai tam tikrų mokesčių. Bilijū dar turinti patvirtinti legistatūra.

Vyrai, atsargiai su apsiavedimu.

VOKIEČIŲ SUBMARINA ANT SEKLUMOS.

LONDONAS, kovo 14. — Žinios iš Haagos praneša, kad viena vokiečių submarina įstrigusi seklymon Holandijos pakraščiuose.

VOKIEČIAI RENGIA SI PRIE UŽPUOLIMO.

Nori prasimušti prie Calais.

AMSTERDAM, kovo 14. — Ateina žinių, liudijančių, kad vokiečiai rengiasi prie naujo didelio užpuolimo vakiniam karės fronte, t. y. Francijoje. Vokiečių valdžia uždariusi Belgijos-Holandijos rubežius ir sulaukusi laivų plaukiojimą tarpe Antverpo ir Hollandijos. Vakinin karės frontan, be to, atvykęs gen. Falkenhaynas.

Spėjama, butent, kad vokiečiai dar sykį bandys sulaužyti anglų liniją Yserrio fronte ir prasimušt prie svarbaus francuzų miesto Calais.

SULAIKĖ AMERIKIEČIŲ LAIVĄ.

Vežė krasą iš švedijos, Danijos ir Norvegijos.

NEW YORKAS, kovo 14. — Gauta žinių, kad Anglijos laivai sulaikė Suv. Valstijų laivą, vežusį laiškus iš Švedijos, Danijos ir Norvegijos. Laivas nuvežta į Halifax, kur nuo jo paimta krasa ir atiduota į cenzoriaus randas. Laivas ten išbuvęs 3 dienas ir apleidęs prieplauką be krasos.

VOKIEČIAI TRAUKIASI.

LONDONAS, kovo 14. — Oficialiai ir neoficialiai pranešama, kad vokiečių armijos, veikiančios ties Bapaume, traukiasi. Į vakarus nuo Bapaume anglai priverė vokiečius pasitraukti trijų ir pusės mylių fronte. Šioje vietoje anglų pulkai paėjo vieną mylią į priekį. Anglai paėmė kaimą Grevillers ir Loupart mišką.

Smarkus mušis eina ties Neuville St. Vast, Souchez ir Armentieres. Ties Neuve Chapelle vokiečiai užpuolė anglus ir suėmė keliatą kareivių.

EKSPLIOZIJA KASYKLOSE.

Penki užmušta, penkiolika randasi griuvėsiuose.

PITTSBURGH, kovo 14. — Henderson Coal kompanijos kasyklose, netoli Canonsburg, Pa., kjo dvi eksplozijos. Kasykloje dirbo 20 žmonių. Penki jų užmušta. Apie kitų 15 darbininkų likimą nieko nežinoma. Atsiųstoji pagelba negali prieiti prie jų delei didelės daugybės griuvėsių.

Nelaimės vieton atsiųsta burys kariuomenės.

BERLINAS STEBISI.

GENEVA, kovo 14. — Puolimas Messoptomijos miesto Bagdado nemažai nustebino Berlino ir Viennos valdžias.

Karės kritikai sako, kad kol nebus suorganizuota nauja turkų armija tame fronte, Bagdadas turės likti anglų rankose.

ATBALSIAI.

Kritikuoja valdžią.

PETROGRADAS. — Valstybės dumos atstovas Šulgin rašo "Kijevlenin'e":

"Ką pasakyti apie naujus ministerius? Gal tik tai, kad laike mūsų 10-metinio veikimo dumoje, mes neturėjome laimės ką nors išgirsti apie tuos asmenis, kurie stovi prie šalies vairo. Kame priežastis: ar mes neatydūs, ar jie nematomi.

"Ką sakyti apie tai, kas abelnai dabar dedasi šalyje? Nieko nevalia. Tas, apie ką mes manom — 'nervuoja' tulus piliečių sluogsnius, o kalbėt ne tą, ką manome da mes neismokome."

Iš viso ko matyti, kad Rusijoje laukiama ko tai nepaprasto.

"LAISVOJ AMERIKOJ."

Toledos patriotingieji miesto tarybos nariai uždarė miesto salę taikos šalininkams.

TOLEDO, O., kovo 14. — Vakar Toledos miesto taryba priėmė rezoliuciją, draudžiančią taikos šalininkams kalbėti miestui priklausančioje Memorial salėje.

Nebus stebėtina, jei tie ponai greitai laiku visai uždraus taikos šalininkasm kalbėti apie taiką.

Taip dedasi laisvoj Amerikoje!

SKANDYS AMERIKOS LAIVUS.

Vokiečių submarinas Atlantiko vandenyne.

AMSTERDAMAS, kovo 14. — Eina gandas, kad vokiečių valdžia pasiuntus Atlantiko vandenyne dvi submarinai toki jau dydžio kaip Deutschland. Jos aprūpinančios veikiančias Atlantiko vandenyne mažasias submarinas reikalingais daiktai. Sakoma, vokiečiai yra pasiryžę skandinti visus prekybinius laivus, plaukiojančius tarpe Anglijos ir Amerikos.

RASPUTINO IPEDINIS.

MASKVA. — Maskvos laikraščiai rašo, kad Petrograde atsirado naujas "šventasis" vieton nudaigoto muziko Rasputino. Tai tulas Koliaba, paeinantis iš Kalugos. Šis "šventasis" irgi nemoka nei rašyt, nei skaityt. Kalbama, kad garsus minykas Mordarij Koliabos asmenyį turėjęs sau konkurentą...

LENKŲ ARMIIJA RUSIJOJ.

Laikraštyje "Bessarabskija Gubernskija Viedomosti" tilpo didelis apgarsinimas apie tai, kad, paliėpimu kariško štabo Kijevo apskirtyj mobilizuojama lenkų armija Rusijoje. Norintieji įstoti į pėstininkų ar į raitelių pulkus, turi paduoti "prašymą" kariškai Kijevo vyriausybei... rusų kalboje.

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News

Pirmas Lietuvių Dienraštis Amerikoje
Redakcija NAUJIENŲ BENDROVE Inc.
Kasdien, išskyrus nedėlidienius

Užsiskomoti kainos:
Chicagoje, per šnešiotojus 12 centų savaitėje. Paštu siunčiant, Chicagoje metams \$6.00, pusė metų \$3.50.
Kitur, ne Chicagoje, metams \$5.00, pusė metų \$3.00.
Trijų mėnesiams \$1.75.
Dviem mėnesiams \$1.00.
Kanadoje, metams \$6.00.
Europoje, metams \$7.00.

First Lithuanian Daily in America
Published Daily Except Sunday
BY THE
LITHUANIAN NEWS PUB. CO. INC.

Terms of Subscription:
In Chicago, by carriers, per week, 12 cents. By mail one year, \$6.00; six months, \$3.50.
Outside Chicago, by mail, one year, \$7.00; six months, \$4.00; three months, \$2.25.
Canada, one year, \$6.00; European countries, 1 year, \$7.00.

Address: NAUJIENOS, 1840 S. Halsted, Chicago, Ill.

Rašytojų ir korespondentų prašome siunčiamus išspausdinimui laikraščius rankraščius adresuoti tiesiai Naujienu Redakcijai, o ne Redaktoriaus vardu. Reikia butinai rašyti aiškiai ir ant vienos popieriaus pusės, be to paliekant platus tarpus tarp eilučių. Redakcija pasiūlo visus teises rankraščius laisvoti ir trumpinti. Netinkami spaudai raštai naikina, arba gražinami atgal, jei būgū dviejų savaitių autorius pareikalauja, jo ir išsiunčia krasos ženklelių pakankamai persiuntimo lėšoms apmokėti.

Asmeniškai Redaktorių matyti galima tik nuo 5 iki 5:30 val. vak.

Redakcijos Straipsniai

Komedija pasibaigė.

Biedna Chicagos "Tribune" vakar turėjo pranešt, kad socialistų aldermanai, Kennedy ir Rodriguez, išteisingi.

Tas laikraštis buvo denunciacijos juodu, kaipo Suv. Valstijų konstitucijos laužytojus, ir reikalavo jų pašalinimo iš miesto tarybos.

Pasidėkavojant "Tribune" os" klapičiukams Chicagos miesto taryboje, prieš socialistų aldermanus tapo paskirta tardymo komisija. Po ilgo atidėliojo komisija, pagalios, ištyrė draugų Kennedy ir Rodriguez "praskaltimus," bet nieko nerado.

Kaltinimas tapo panaikintas ir dzingoistai paliko su ilgomis nosimis.

"Saut, kulų nesigailė!"

Rusijoje tur-but didelė suirutė.

Maisto truksta, žmonės nerimauja. Policija ir teismai dirba "viršlaiki."

Dabar jau dirba tečiau ne vien policija. Kovo 11 d. atėjo žinia per Londoną, kad Petrograde paskutinėmis dienomis būvė riaušių; jos privertusios valdžią tvarkos darymui pavartoti ir kariuomenę. Petrogrado apskrityje komanduojuojas, gen. Chavaloff, išleisęs paliepiamą, draudžiantį žmonėms gatvėje rinkties ir pranešančių, kad kareiviams įsakytą vartot ginklus prieš riaušių kėlikus.

Laikraščiai, girdi, neišėję; gatvėkarių judėjimas sustojes.

Šitą žinią patvirtina ir telegrama, atėjusi tą pačią dieną iš Petrogrado. Joje kalbama apie demonstracijas prieš maisto brangumą ir apie policijos ir kariškos vyriausybės veikimą.

Valdžia tas riaušes aiškina laikinu trukumu maisto Petrograde, kuris įvykęs dėlto, kad sniegas sutrukdęs traukinius ant geležinkelių.

Suprantama, kad valdžiai rupi parodyti dalyką kuone. Kalčiausioje šviesoje. Bet suprantama taip-pat, kad riaušių priežastis yra ne vien tik sniegas.

Nors Rusijoje siaučia aštriausio cenzura, bet jau se-

nai yra žinoma, kad tenai žmonės kenčia nuolatinį vargą dėl baidios netvarkos valstybėje. Ir, žinoma, tas vargas turėjo pasiekti nepaprasto laipsnio, jeigu minios emė net daryt demonstracijas gatvėse, nepaisydamos bausmių ir kareivių šautuvų.

Nėra abejonės, kad telegramos pranešė tik menką dalelę to, kas dėjosi Petrograde. Bet jeigu net kariškoji cenzura praleido tas žinias, tai, matyt, dalykai yra taip rimti, kad valdžia nesitiki galėsianti juos paslėpti nuo svieto akių.

Išrodo, kad Rusijoje kartojasi ta pati istorija, kuri buvo dešimtis suviršum metų atgal. Dar karė tuomet buvo nepasibaigus, o jau žmonės nerimavo ir riaušės iškėlė. Paskui žmonių judėjimas pasidarė dar didesnis. Valdžia mėgino jį užšlopinti. Garsusis gen. Trepovas išleido savo garsųjį prisakymą kareiviams: "Kulų negailėt, tuščiais nešaudyt!" — panašiai, kaip ir dabartinis gen. Chavaloff. Vienok kulkos negelbėjo.

Akvy bus pažiūrėt, kas dėsins Rusijoje po šios karės, kuri jau atnešė šaliai tukstantų kartų daugiau nelaimių, kaip karė su japonais.

Rusijos žmonės, beto, šiandie aiškiau, negu pirmosios revoliucijos laiku, mato, kas yra tikras jų priešas.

Vėl geležinkelių streikas.

Jeigu iki subatos nebus išpildytas geležinkelių darbininkų reikalavimas, tai jie pradės streiką. Taip nutarta geležinkelių darbininkų atstovų konferencijoje, ir įsakymai jau išsiuntineta. Streiką gali sulaukyti tikta naujas brolių viršininkų įsakymas.

Geležinkelių darbininkai reikalauja 8 val. darbo dienos. Tą jų reikalavimą, kaip žinia, senai jau "išpildė" kongresas, priimdamas Adamsono įstatymą. Bet geležinkelių kompanijos, ažuot nusilenkusios prieš tą įstatymą, padavė ant jo skundą Augščiausiam Teismui. O tas Teismas dar iki šiol ne nusprendė, ar kompanijos turi įstatymo klausyt, ar ne.

Stebėtis reikia ne tuo, kad geležinkelių darbininkų brolijos vėl nutarė streikuoti,

bet kad jos taip ilgai laukė. Juk kapitalistai stačiai tyčiojosi iš jų!

Vienok geležinkelių kompanijų nachališkumas, matyt, dar nevisai atidarė akis brolių vadams. Jie da ir dabar, antru kartu rengdami prie streiko, žada remti valdžią, jeigu kiltų karė. Ar jie neišmano, į kokį pavojų jie tuo budu stato visą savo reikalą?

Jeigu karė kils, tai brolijos žada sustabdyti streiką. Kodel-gi tad valdžia negali tyčia padaryti karę, idant sustabdyti streiką ir padėjus laimėti kompanijoms?

Tiesa, kongresas susirinks tikta balandžio 16 d., o be kongreso karė negali but paskelbta. Bet ji gali juk prasidėti ir be pasikėlimo. Kaip tik koks Amerikos laivas susirems jurose su vokiečių submarina, tai laikraščiai tuoj ims staugti, valdžia ims mobilizuoti kariuomenę ir faktiškai įvyks karės stovis.

Tada streikininkai, gavusieji instrukciją paliauti streiką, kaip tik kils karė, susimaišys. Vieni jų gal dar norės streikuoti iki formalio karės paskelbimo, bet daugelis rasis tokių, kurie nelauks nieko, pasiskubins patarnaut valdžiai ir grįš prie darbo.

Ar-gi tokio sumišimo geidžia geležinkelių darbininkų vadai? Žinoma, kad ne. Bet ant nelaimės, patriotizmas taip užtemdino jų klesinę sąmonę, kad jie nemoka užimt tinkamos pozicijos net aiškiausiam klausime.

Jei darbininkai nori laimėti kovą su savo išnaudotojais, tai jie turi kovot, o ne tarno ištikimybę rodyt kapitalistinei valdžiai.

Pavojingi nukrypimai.

Mums teko girdėt du referatų, vieno smarkaus rusų agitatoriaus iš kraštutinio kairiojo social - demokratų sparno — N. Bucharino.

Gana gabus jisai yra ir savo amata pažįsta pusėtinai. Bet gaila, kad tas jo gabumas ir žinojimas nevisai tinkamai suvartojama.

Kol eina dalykas apie pabrastuosius socializmo klausimus, tol Bucharinas indomus ir nuoseklus. Bet kaip tik jisai paliečia keblesnes problemas, tai žiūrėk — ir išvažiuoja į laukus.

Bucharin yra ne originalis žmogus, jisai atstovauja labai prasiplatinusį tarpe Rusijos revoliucionierių tipą. Jo kalba yra tipiška, jo mintys yra tipiškos ir jo argumentavimo budas yra tipiškasis. Todel apie jį ir verta truputį pakalbėti.

Bucharinas yra vadina mos rusų "bolševikų" (didiūmiečių) frakcijos žmogus. Kaip ir visi tos frakcijos žmonės, jisai mėgsta "tarkuoti" kitaip manančius socialistus. Kas jam nepritaria iki jot, tam nėra pasi-gailėjimo. Panieka, pasityčiojimas, kartais ir insinucijos, pilasi ant jų galvų, kaip iš gausybės rago.

K. Kautskis jam, pavyzdžiui, tai "sena boba"; P. A. Kselrod tai "sumišusi galva" (putannaja golova); tie socialistai, kurie pripažįsta tėvynės gynimą, bet taikos laiku balsuoja prieš biudžetą (kaip darė Bebelis ir beveik

visas antrasis Internacionalas), pasak Bucharino, nešioja ant pečių "kopusto galvas". O kiek pas jį yra "socializmo išdavikų", "darbininkų klesos išdavėjų", "parsidavėlių", "fruktų", "žioplių", "caro tarnų" ir "veidmainių", — tai nė į jaučio kailį nesurašytum.

Šitie dalykai Bucharino referatuose yra, žinoma, nemalonūs. Bet svarba ne juose. Daug yra blogiau, kad tas agitatorius, užsispyręs butinai išnaikint "social-patriotus" — kuriuo vardu jisai krikštija kone visus ne savo frakcijos socialistus —, dažnai nukrypsta į labai pavojingas kraštutinybes.

Pasakęs, kad "tėvynės gynimas" reikišas ne ką kita, kaip valstybės rubežių gynimą (nors tas yra nevisai tiesa), Bucharin ima išvadžiot, kad valstybių rubežiai esą kenksmingi progresui, ir kad darbininkų klesą turinti stovėt ne už rubežių palaikymą, o už jų panaikinimą. Šitie jo išvadžiojimai skamba, tarytum, labai gražiai, bet pagalvojus apie juos bent truputį, pasirodo, kad jie neišlaiko jokios kritikos.

Kiekvienas pripažins, kad žmonijai butų daug geriau, jeigu ji jau šiandie butų su siorganizavus į vieną "valstybę", apimančią visą žemės kamuolį. Bet aišku, kad dabar tatau da yra visai negalima. Valstybės kolkas lošia milžinišką rolę žmonijos gyvenime, ir todel praisina tuo tarpu reikalaut ne rubežių panaikinimo, o tokio jų sutvarkymo, kad jie butų kuomažiausia kliutis progresui.

Išsižadėt šito reikalavimo, tai reikštų patarnaut tiems gaivalams, kurie nori tvarkyti valstybių rubežius kenksmingu žmonijai budu. Vokietijos imperialistai, pav. geistų į savo valstybės ribas įsprauti Belgiją; Rusijos imperialistai tiesia nagus prie Galicijos, Konstantinopolio ir Persijos, Anglijos ir Francijos imperialistai malonėtų taip-pat pasiglemžt po sklypą svetimos žemės. Jeigu valstybių rubežiai darbininkų klesai neturėtų svarbos, tai kaipgi ji galėtų priešintis tiems imperialistų troškimams, kol lai ji dar nepajiegia prašalint karių?

Ne mažiaus pavojingas i-dejas skelbia Bucharinas ir nusiginklavimo klausime. Manyt, kad kapitalistinės valstybės nusiginkluotų, tai, pasak jo, esą utopija (neįvykinama svajonė), ir reikalauti nusiginklavimo tai esą kudikiškai žaisti.

Išivaizdinkite, kad socialistai imtų ir patikėtų tuo smarkiu agitatorium — atmetų minėtąjį reikalavimą, kaipo "kudikišką žaislą." Kas tuomet butų?

Butų labai blogai. Socialistai amžinai susikompromituotų žmonių akyse. Po dabartinės karės, kuri įstumė visą Europą į baisiausias skolas ir kuri parodė pragaistingas valstybių ginklavimosi pasekmes, didelė didžiama žmonių — ne tik darbininkai, o ir žymi dalis buržuazijos — reikalaus, kad ginklavimasi butų su-mažintas. To reikalauti žmonės bus priversti, jeigu jie norės, kad butų kuo atitaisyti karės padarytas bėdas ir kad jie nepatruktų po nepakeliamą mokesčių naštą. Už

ginklavimąsi tada dris stovėtų tikta tie kapitalistų klesos sluogsniai, kurie traukia iš jo pelną arba kuriems naudojama yra kariauti.

Ir prie šitokių aplinkybių socialistai atmetų nusiginklavimo reikalavimą!.

Žinoma, jie to nepadarys. Tik be reikalo tokie Bucharinai, pasinaudodami dabartiniu kriziso laiku, klaidina savo "teorijomis" darbininkus.

Žmonių mulkintojai.

Klerikalams socializmas pasidarė pavojingas daiktas. Ne laisvamanybė, kurią skelbė Dr. Šliupas ir kun. Dembskis, bet socializmas.

Su laisvamaniais musų kunigai pasipešė ir susitaikė; susipyko ir vėl susigerino.

Bet su socialistais jie niekad nesutaria, niekad nesugierino. Ir niekad tarp jų sutikimo nebus.

Todel, kad socialistus skiria nuo politikuojančių kunigų ir jų klapičiukų visas pasaulis.

Socialistai stoja už darbininkų klesos išliuosavimą, o klerikalai stoja už darbininkų pavergimą — už jų materialio ir dvasinio skurdo palaikymą.

Socialistų idealas ateityje, o klerikalų idealas praėityje. Ar gali rytojaus diena susitaikyti su vakarykščia? Negali. Ar gali susitaikyt šviesa su tamsa, laisvė su vergija? Negali.

Taip negali susitaikyt ir socialistai su klerikalais.

Tarp jų eina nuolatinė kova, kova ant žut ar but. Jei klerikalai užviešpatautų, tai socializmo judėjimas turėtų susmukti; kuomet socializmas užviešpataus, tai bus po klerikalų galios.

Tą žino gerai socialistai, ir tą žino gerai klerikalai.

Ir delto, kad klerikalai žino, jogei nuolatos stiprėjantis socializmo judėjimas lemia jiems neišvengiamą pragaistį (ne jų ypatomas, bet jų gešėfuti ir jų politikai), tai jie ir deda visas pastangas to judėjimo augimą sutrukdyt.

Kokių budu jie tai daro?

Jie mėgina neva kritikuot socializmo mokslą. Tik, de jaja, ta jų "kritika" yra tokia silpna, jogei ji nei vieno prataujančio žmogaus negali pertikrinti.

Todel klerikalai didesniu pamėgimu vartoja du kitokiu įrankiu kovai su socializmu: jie iškreipia, falsifikuoja jį, ir jie šmeižia socialistų ypatus.

Mylimiausias klerikalų budas iškreipt socializmo mokslą, ta prikišt jam doros stoklą. Kunigai su didžiausiu triukšmu skelbia, kad socializmo mokslas buk liepiąs praktikuot "laisvą meilę", galvažudžiaut ir naikint svetimą nuosavybę. Na, o kad "prirodžius" tų savo priekaištų teisingumą, tai jie nuolatos rašo ir prakalbose pasakoja apie tai, kaip toks ir toks socialistas papildęs tokį nusidėjimą, toks ir toks socialistas — tokį ir tt. Visi klerikalų laikraščiai ir prakalbos yra pilni šitų žinių apie "socialistų nedorybes".

Mes čia neketiname perkratinti tuos klerikalų pliauškelus. Skaitytojai gerai žino, kad kiek kartų juodoji spauda paskelbė kokį

faktą apie socialisto "nusidėjimą", tai vis budavo begėdiškas melas ir prasimanymas. Dažnai atsitikdavo net taip, kad klerikalų išgarsintasai nusidėjėlis pasirodydavo esąs jų pačių kaimeinės avis.

Bet ir neperkratinejant kiekvieno klerikalų melo skyrium, turi buti juk aišku, kad tas visas jų kovos budas prieš socialistus negali išnieko kito ir susidėt, kaip tik iš melų ir šmeižimų.

Socialistai yra ne vaidentuvės tvariniai, bet žmonės, gyvenantys tarpe kitų žmonių. Visi juos nuolatos mato ir visi žino apie jų darbus ir pasielgimus. Taigi nereikia nė daug laužyti galvą, kad patyrys, kas yra socialistai doros žvilgsniu. Jie yra daug-maž tokie pat, kaip ir kiti žmonės.

Tarp socialistų yra geresnių ir blogesnių žmonių. Bet, vidutiniškai imant, jie tikrai stovi ne žemiaus už nesocialistus. O už tuos elementus, kurie spiečiasi aplink kunigus, socialistai, be abejonės, yra doresni.

Kadangi socialistai nesislepia su savo mintimis, tai kiekvienas žmogus gerai žino, kad jie ir savo moksle visais neskelbia tų nedorų dalykų, kuriuos primeta jiems kunigai.

Vadinasi, klerikalai kovoja prieš socialistus šmeižimais. Klausimas: kodel jie taip daro? Juk, rodos, jie turėtų suprast, kad melais ir prasimanymais jie toli nenuvažiuos. Juk, rodos, jie turėtų suprast, kad melagiu ir šmeižiku greisia pavojus tik dar labiaus atstumt nuo savęs žmones.

Bet dalykas tame, kad jie to negali suprast!

Jūs, žinoma, girdėjote tą patarėlę, kad "ką Dievas nori nubausti, tam pirmiausia atima protą." Taip, matoma, yra su klerikalais.

Jie yra atgvenę savo amžių. Jiems laikas išnykti, kadangi jokios, o jokios naujos jos negali žmonijai atnešti. Jie tik skriaudą daro žmonijai, mulkindami ir išnaudodami beturčius.

Bet nė vienas gyvas sutvėrimas nenori mirties. Net ir kenksmingiausias parazitas visomis keturiomis kovoja už savo buvį. Kovoja už jį ir klerikalizmas. Ir kadangi jisai yra parazitas ant žmonijos kuno, tai ir jo kovos budai yra parazitaiški — šlykštūs, nedori.

Klerikalai tvirkina savo pasekėjus melais ir šmeižimais, tečiaus juo tolyn, tuo vis didesnis skaičius žmonių, pamato tikrąjį tų galvų prigimimą ir supranta, kad jau atėjo laikas surast vaistą nuo jų.

Ir jie suras! Nuo pikčiausių ligų šiandie žmonės moka apsiginti, kodel-gi jie negalėtų apsigint nuo klerikalų? Reikia tikta, kad žmonės pamatytų tų sutvėrimų kenksmingumą. Ant laimės, klerikalai savo darbais patįs parodo svetui, kas jie per vieni — kadangi "Dievas jiems atėmė protą".

GAVO 35 METUS KALĖJIMO.

CHICAGO, kovo 14. — Teisėjas Pam priteisė J. Sobolui 35 metų kalėjimo už nužudymą p-lės Celia Rudon, būvios J. J. Sobol numylėtinės.

Pabraižos

Pajudino vapsų kulį.

Lukaut! Klerikalai stengiasi užleisti visą amalą. Jiems užteko pasakyti tik koman, ir su už vapsų kulį. Vyčių armijos tryliktosios kuopos net šimtas su tuzinu davatkų pasimojo dėl kunigo Ežerskio "nekalto užsimirimo" istorijos. Tik klausyk: "Musų probačius netyčiom užsimiršo, mes jo kaltę atleidžiam ir žemiau pasirašę protestuojam prieš Naujienas, kaip šmeižikes (seka pavardės): -čaitė, -taitė, -tiutė, -kas, -kintė, -tataitė, -ienė, -kienė, -tutė, -tis, -jutė, -dutė, -autė."

Nevisos: "daugiau bus."

Vyrų pavardės įtarptos tik dėl pavožnumo, kaipo desėtnykų. Matyt, tasai geras katlikas K. Mantvidas nei nesitikiėjo, kokiū ameriū užgavo jis užsimiršelio atmintį, ir kaip delto sudrebės žemė klebonijų ir davatkynų padangsc.

G v a z d i k a s.

Atminties nevienodumas.

Gerb. — Aš buvau Saldžiausios širdies bažnyčios, Provident, O. kolektočius. Vieną kartą mano kolekta buvo menka, tesurinkau tik \$19.50. Parnešęs atidaviau klebonui, kartu su aukulojų sąrašu. Kunigas, pasižiūrėjęs knygutėn, piktai užsiriko:

— A dla czego Joe Knopek nie nie da?

— Neradau jo namie. — paaiškinau.

Nedėlioį, per pamokslą, mano klebonas taip koliojo ir keikė parapijonus, kad net sienos drebėjo. Neužmiršo nei Knopek, o ir tiesiai paleido jo adresus:

— A ten galgan Knopek nie nie da! na kolekta!

Dabar atsitikimas su kunigu A. Ežerskiu. K. Montvidas davė jam \$50.00 pasiųsti Tautos Fondan. Kunigas Ežerskis laikė pinigų kišenėj daugiau kaip pusę metų ir jokiū budu negalėjo atsiminti, kam tie pinigai priklauso, kol Montvidas su advokatų pagalba nesugrąžino jam atminties.

Ar ne stebėtina? Du kunigu, vienodo lavinimos, vienodo mokslo, o taip ne vienodos atminties. Vienas ir mišias šventas laikydamas neužmiršta Knopek, o vieno dolerio, o antras ir atkartotinai primenamas negali atsiminti penkių dešimčių dolerių, ir reikia tam tikros priemonės pavartoti, kad jis atsimintų, jog buvo užmiršęs.

C. Y. M a r m a.

Berekalinga reklama.

Mano nuosirdus patarimas visiems "Naujienu" korespondentams butų toks: negarsinti per daug dangaus ir pragurų kupčių iš Maliauskynės abazo. Jūs per daug garbės darote psichikiems ligoniams, rašinėdami, ir dagi ilgais straipsniais, apie jų klidimus. Juk tai tik jiems pigi reklama, ir jie manosi, kad jie ištikrųjų kas esą. Žmonės nebe tokie neįmaniniai. Jie kad ir nučina pavėpsoti į jų "prakalbas" ir "konferencijas", tai tik tam, kad iš jų pliauskalų ir blyvzygų sau fonij turėjus. Dačo!

Redakcijos Atsakymai

Bočių Juozui, Scranton, Pa. — Del vietos stokos sutrumpinome.

A. Kishon, Gr. Rap. — Tuščia jų, tų vyčių ir jų makaulių. Paprastas dalykas. Nedėsimė. Vėlyų Drigantų, Redakc. — Tiesiai korespondentai mums

SVEIKATOS SKYRIUS

Red. Pastaba.—Ši skyrių veda Dr. A. J. Karalius, Naujienu skaitytojus kviečiame kuopliausia naudotis maloniū vedėjo patarimais. Dr. Karalius pasizada taipjau duoti šiame skyriuje atsakymų žmoniems, kurie norėtų gauti iš jo šokių ar tokių daktariškų patarimų. Kreipiantis į jį klausimais, laisškai reikia adresuoti šiai: Dr. A. J. Karalius, 1810 S. Halsted St., Chicago, Ill.

SPUOGAI ANT VEIDO.

Kadangi gana daug skaitytojų paklausė apie spuogus ant veido, tai apie tai plačiau parašau.

Visų pirmu pasisakau, kad spuogais vadinu visokius išbėrimus ant veido. Žinoma, tai nemoksliskai, bet skaitytojams bus aiškiau. Iš ko atsiranda spuogai ant veido?

Dažniausia higienos taisyklių nepaisymas juos pagindo. Galima drąsiai pasakyti, kad 90 nuošimčių visų spuogų ant veido ar kitur pacina nuo vidurių užkietėjimo, nevirkšimo (nemalimo), netinkamo maisto, nereguliariskumo visuose papročiuose, netyro oro, stokos kuno mankštymo, perdidelio protinio bei kūniško nuovargio, dirbtuvės sanlygo, didelio susirupinimo ir tam panašių dalykų.

Likusi spuogų dalis pacina nuo ligų ir tulų vaistų. Dažnai jaunuolis ar jaunuolė ateina pas daktarą ir sako: "Aš visai sveikas (a), jaučiuosi neblogai; tik duokit man vaistų nuo spuogų ant veido." Jei daktaras nori da ir aptiktoriu būzų padaryti, ir jis tiki savo pacientui, tai duoda du receptų — Tepk ir gerk. Neretai koks nors tepalas veidui tulum laiku apvalo. Bet spuogai ir vėl sugrįžta. Jei juos pagaminio koki nors odoje ar ant viršaus apsigyvenę parazitai, pv. niežų spuogai, tai atsepiškas tepalas juos pralina. Bet tokių spuogų mažai pasitaiko.

Sanžiningas daktaras neušigaušina paciento pasakymu. Jis tik truputį užklausa apie paciento gyvenimą ir dalykas paaiškėja: pacientai tai viduriai "nedirba", tai juo namuose niekas nežino kas yra atidaryti langai, tai jis maitinasi "kaip paprastai", tai juo kraujas "nečystas" ir tt. Tai paprastas atsitikimas. Yra daug blogesnių. Arba štai: Atsineša išsigandus motina savo sešų mėsėsių kudių kurio veidas išrodo panašus į vieną šaša arba spuogą. Kuo ji savo mažiuką maitina ir kaip maitina? Žindo kada tik jis pradeda verkti, duoda kokio nors sirupo, kad "geriau miegotų" arba maitina pienu, kurį gėda vadinti tokiu vardu; kartais rytą vaikučiai nepavydi nė kavos šaukštuką-kitą jei tik neilaimingas ateties pacienas ima. Man gėda pasakyti, kad mūčiau daugybę savo kolegų tokiam žmogučiai duodant visokios rūšies tepalų. Ir kartais, net, pasakysiu, tankiai motina reikalauja recepto ir gana. Žinoma, daktaras neišdrįsta tiesą pasakyti — kartais jos nežino.

Tuo tarpu nuregulavus kudių maistą spuogai patįs pranyksta. Rodos tas lengva, bet doslerinei daktarų brolijai yra patogia parašyti receptą ir pasirodyti "išmintingų." Tulas daktaras paskelbė pasauliui, kad spuoguose jis surado keles

kapas bakterijų. Tai tiesa. Bet bakteriologas, higienistas ir biologas užduoda klausimą: "Ar galima darodyti, kad tos bakterijos pagamina spuogus? Ar tik nebus teisinga pasakyti, kad dažniausia spuogai pagamina gėra dirva toms bakterijoms augti ir dauginis?" Bešališki patyrimai parodė, kad paskutinį klausimą galima atsakyti su taip.

Apart to visko neretai spuogus pagamina dirbtuvės ir oras kuriame nėra užteklinai lūso degio t. y. netyras oras, veido miteliai, etc.

Taigi, žinodami iš ko visoki spuogai pasidaro, galime juos pasekmingai prašalinti. Žinoma, kiekvieno žmogaus spuogai yra kitoki, bet, to nežinurint, galima paduoti pasekminga būdą juos prašalinti.

Štai jis: Pirmiausia reikia visam kune padaryti angliškai tariant "general cleaning" — reikia kuną išvalyti iš lauko ir iš vidaus. Tam tikslui nėra nieko geresnio už gamtos vaistus vandenį ir vaisius bei daržoves. Tam tikslui labai tinka figos, obuoliai, slyvos; cibuliai, morkos, ridikai; medus, pienas, alyvų aliejus. Čia, matot, yra didelis pasirinkimas.

Antra, kas dieną, kas valandą ir kas minutę reikia stengties imti į plaučius tiek oro — tyro oro, kiek tik galima užpūgti arba dykai gauti. Labai geras daiktas rlyte atsikėlus priprasti keliolika kartų giliai pakvėpuoti.

Trečia, reikia visame kame skaityties su higienos nurodymais.

Tai yra geriausias receptas kiekvienam, kuris nori spuogus prašalinti. Tik aiškus dalykas, kad kelios dienos čia nieko nepadarys. Reikia truputį kantrybės, bet užtai pasekmės bus geros.

Dr. A. J. Karalius.

ATSAKYMAI.

J. V. "Nauj" Skaiytojui. Sodas spuogus neišnaikys. Galite gerti — neužtenks. Vadinasi "Sodium bicarbonate."

Ver. V-tė iš Lawrence, Mass. klausia: 1) Kaip geriausia išnaikinti pučkus (angl. "black heads")? 2) Kas daryti, kad pažastys per daug prakaituoja?

3) Arg galima panaikinti šlaikus nuo veido, kurie buvo nuo pat kūdikystės?

Ats. — 1) Paimk tryk rankšluostį ir suėmus kiekvieną pučką gerai išpausk. Paskui nuplauk veidą šiltu vandeniu ir muilu. Pučkai paprastai pasidaro iš dulkių ar šiaip kokių nešvarumų. Tankiai šlapiu rankšluosčiu gerai patrynus jie nusiimazgoja.

2) Mazgok pažastis su šiltu vandeniu ir muilu. Nusipirk formalino 5% Formalin) susimaišyk su vandeniu iš pusės ir plauk pažastis vakarais.

3) Paprastai negalima; kar-

tais jie patįs per save nyksta.

L. J.-lis iš Chicago, Ill. rašo: "Meldžiū duot patarimą kas daryti. Apie šeši mėnesiai atgal mano liga prasidėjo. Skauda po krūtine, trauko vidurius, smaugia prieširdį, viduriai subrūkė, skaudanti ir nedirba; vaikščiojant jaučiuosi geriau. Valgau kai sveikas; po valgiu porą valandų jaučiuosi geriau; paskui vėl tas pats. Ar pavojinga liga? Kokis valgis ir gerimas tinkamiausi? Ar išgydoma liga? Ar nepacina nuo sėdėjimo?"

Ats. Išrodo, kad tamsta turi paprastą "civilizotų" žmonių ligą — vidurinį kuno užnūdijimą, kuris pacina iš netinkamo maisto, netyro oro, stokos kuno mankštymo. Visi tie nesmagumai pranyks jei nureguliuosi vidurių veikimą. Per 10 dienų štai ką padaryk ir pastebėk pasekmes:

1) Rytė ir vakarė gerk porą stiklų vandens. Negerk arbatos nė kavos. Valgyk daugiau vaisių bei daržovių; mažiau mėsos, daugiau visokių župių ir sviesto.

2) Kas dieną po valandų pavaiškėsiok ant gatvės.

3) Susirask kokį sportą ir juom užsiimk. Kamoliūs (bolas) risti, biliardą lošti, imtynės etc. Tamstai labai daug gero padarytų.

4) Nusipirk "Senna leaves" (Senna lapai) pasidaryk iš jų arbatą ir vakarė gerk kokį stiklą. Prieš gulimą suvalgyk keles slyvas, arba figas, oranžą ar obuolį.

Parašyk plačiau, tai patarimai bus duoti laisku. Tamstai nėra reikalo nusiminti.

Jonas iš Rochester, N. Y. klausia:

1) Ar sveika kas dieną maudytis?

2) Ar išgydytas su 606 syfilis negali po kiek metų vėl pasirodyti?

3) Ar tiesa, kad syfilis pagamina beprotybę?

4) Kiek valandų 6 metų vaikas turi miegoti?

Ats. 1) Taip.

2) Gal, ypač nehygieningai gyvenant.

3) Tiesia, bet ne kiekvienas beprotis turėjo tą ligą.

4) Apie 10 valandų.

"Naujienas" Mylintis" rašo: "Jau keturi metai kaip sergu. Daktarai pasakė, kad plaučiai sugedę. Turėjau tris gimnastus — visi jauni mirė; du broliu ir sesuo mirė nesulaukę trisdešimt metų. Pagal tamstos Sveikatos Skyriuje aprašymą aš manau, kad mane ne kas kitas kaip tik džiova kankina. Meldžiū patari kaip apsaugot."

Ats. — Jei tamstos broliai ir sesuo mirė pirm 30 metų, tai tas visai nerūškia, kad ir tamsta turėsi jaunas mirti. Išmėsk tą mintį iš galvos ir nesiurpink.

Jei ir tu būtum džiova, tai kas? Tukstančiai žmonių tą ligą gauna ir išgyja. Tik reikia noro ir mokėjimo priderančiai užsilaikyti. Kas link užsilaikymo čia galiu tik tiek pasakyti. Parašyk daugiau apie save, tai

duosiu platesnius paaiškinimus per laisšką.

Pasirupink vidurių dirbimu. Tam tikslui valgyk daugiau skystų valgių, vaisių, daržovių; gerk vandens porą stiklų rytą ir vakarė; negerk arbatos, kavos ir svaiginančių gėrimų.

Stengkis kuodaugiausia būti tyrame ore, ant gatvės. Kas dieną pavaiškėsiok po kokią valandą. Laikyk mieguimio langą visados pravertę. Rytė ir vakarė pratinkis po kokias 5 minutes giliai pakvėpuoti. Trauk kiek gali oro į vidų per nosį ir iš palengvo per burną išleisk. Taip padaryk rytą ir vakarė po kokius 5—8 kartus.

Neužmiršk tankiai išsimaudyti. Nelankyk tokių vietų, kur yra visokių dulkių.

Gėrk kas rytą po šaukštą "Cod liver oil" (apliekoj pasiduoantis aliejus) arba alyvų aliejus.

Miegok 10 val. kas naktį.

Šaltos kojos.

Ats. N. J. U., Chicago, Ill. Per daug šaltos kojos reiskia koki nors suirimą kraujo cirkuliacijoje. Šaltas kojas reikia kas vakarą keles minutes šiltam vandenį pabaikyti, paskui smagiai išbraukti (padaryti masażą). Už kokio mėnesio pasidarys gera permaina. Žinoma, reikia kas dieną masażuoti drūčiai.

Taipgi naudinga šiaip kokių nors būdu kojas tankiai pašildyti. Elektra irgi čia daug gero padaro. Apart to, reikia rūpinies abelna sveikata.

R. R. K. klausia: 1) Kas daryti, kad nosis tankiai būvo tai užsikimšus, tai per daug bėga ir tankiai su kraujais?

2) Kokia duona sveikatai valgyti — juoda ar balta?

Ats. — 1) Indėk į šilto vandens stiklą šaukštuką druskos ir plauk nosį kas vakaras; trauk vandenį į nosį ir leisk per burną išbėgti. Rūpinkis abelna sveikata.

2) Juoda.

P. S. Kas link kito klausimo, tai parašyk laisšką ir da aiškiai viską išdėstęs. Tada prišiusiu patarimus.

Tekėjimas iš ausų.

Ats. J. Petru. Kadangi tamsta sakai, kad iš ausų teka jau 15 metų, tai vargiai ką nors galima pagelbėti. Operacija nieko negelbės. Nuėik pas gerą ausų gydytoją pasiteirauti. Bet prie operacijos neprisiileisk — nes nebus gero. Plauk ausis koki nors antiseptišku skystimu pvz. karboline rugštimi indėk šaukštuką rugšties į pusę stiklo virinto vandens. (Rodos, Detroitė yra gerų ausistų ausų gydytojų). Rūpinkis abelna sveikata.

Tonsilų išpjovimas.

J. O. Ar patariat tonsilus išpjauti?

Ats. Nepatariu, apart tokių atsitikimų kur jie yra labai dideli, bet tas labai retai pasitaiko. Paprastai pjaujama sveiki, normališki, ne kalti tonsilai.

Tautietis klausia:

1) Kodėl viršutinė lūpa tankiai pertrūksta (perplyšta, suskirsta)?

2) Pradėjus sirgti proto liga kaip žmogus jaučiasi? Del kokios priežasties žmogus serga proto liga?

3) Ar yra tokių žmonių, kuriems rukymas būtų naudingas?

4) Ar sveika valgyt kėndės?

Ats. — 1) Gali paciti nuo daug priežasčių; nuo kokių nors augimų ant lūpos, nuo šalčio ar karščio, nuo kokios nors ligos ir taip toliau.

2- Pirmiausia persimauno jų budas; iš linksno tampa nusiminusiu, iš nusiminusio per daug linksnu; tylintis — daug kalbančiu; drąsus — nusiminusiu; daug kalbantįs — tylinčiu ir tt. Vėliaus jis pradeda ką nors įsivaizdinti atsiranda iliuzijos: jis pradeda skaityti sąvę Napoleonui ar kuo nors kitu. Ant galo visi pastebi, kad toks žmogus jau yra beprotis. Proto ligų yra daugybė. Jos atsiranda iš visokių šaltinių: gali būti įgintos, gali paciti iš kokios nors kuno ligos, kaip paz. syfilis, iš didelio nusiminimo, baimės ir tt.

3) Taip, butent tokiems, kurių gyvenimas juos prie desperacijos stumia; jie tada ruko ir gal but tuomi apsaugoja nuo vartojimo narkotingų vaistų bei alkoholiūs. Bet, žinoma, tokiems žmonėms rukymas jokio išganymo neduoda.

4) Taip; tik kėndės turi būti geros.

"Nauj" Skaiytojas klausia:

1) Ar nėra pavojinga valgyti mėsa?

2) Ar nėra pavojinga skaityt gatvėkarių važiuojant?

Ats. 1) Nepavojinga.

2) Ne.

P. S. Klausimo kaslink gerk lės nesuprantau, o kitą klausimą galiu tik laiske atsakyti. Paduok adresą.

J. B. iš Chicagos klausia: 1) Mano dviejų metų vaikas labai naktinis nemiega. Kokia priežastis?

2) Su kuo dantis mazgoti bei šveisti kad būtų balti?

3) Ką geriausia valgyti rytą, pietums ir vakarė?

4) Nuo kokių valgių žmogus labiau tunka?

5) Kas geriau gerti alus ar soda?

6) Kas geriausia tinka praliuosavimui vidurių?

7) Ant katro šono geriausia miegoti?

Atsakymas:

1) Gali būti daug priežasčių: Netinkamas maistas (kava, arbata, mėsa, bulvės), vidurių neveiklumas arba sukietėjimas, kokia nors liga etc.

2) Jei tankiai valote dantis, tai užtenka muilo su vandeniu, pridėjus truputį kreidos.

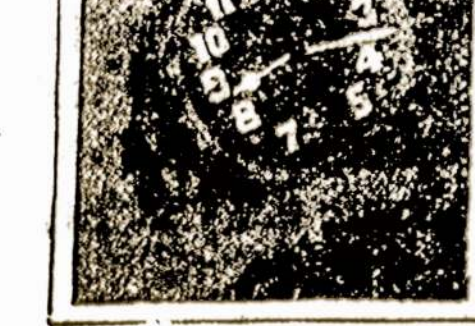
3) Šitą klausimą negalima trumpai atsakyti. Tėmyk Sveikatos Skyriuje straipsnius apie maistą.

4) Nuo riebalų — mėsos, taukų, sviesto, vaisių; jei jų daugiau valgo ir yra sveikas.

5) Soda.

6) Plovimas su vandeniu, ri-

Kas - nors Naujo

Ingersoll

Laikrodėlis, kuris rodo laiką tamsoje.

INGERSOLL'IO buvo pirmutinis Namas kurs suteikt žmonėms gėrą ir žemos kainos laikrodėlius, kurie intaisė toki laikrodėlius, kuriuos vadinasi Ingersoll "Radiolite" Laikrodėlis.

Jo rodyklės ir numeriai yra apdengta visai nauja medžiaga, kurioje yra tikro radiumo. Ši medega žiba ir laiko desimtis ir daugiau metų. Būnant lauke nakties laiku, arba tamsiame kambaryje, tasai laikrodėlis labai parankus.

Veik kasdieną parsiduoda apie 17,000 Ingersoll'ių, iš kurių trečia dalis yra "Radiolite" laikrodėliai. Jų yra penki modeliai — nuo \$2.00 iki \$4.00.

Kaip ir visi Ingersoll'iai ir šitie yra druti, atsakanti ir teisingai laiką laikanti. Est apsaugojęs, kuomet nusipirksi Ingersoll'į.

ROBERT H. INGERSOLL and BRO. NEW YORK CHICAGO SAN FRANCISCO 315 Fourth Ave. 37 S. Wabash Ave. 360 Fremont St.

Žerintis Veidas Žerintis Puoštas Prastais Puoštas

"Radiolite" \$2.00. Regularis Ingersoll su žerintais numeriais. Rodo laiką tamsoje.

Waterbury "Radiolite" \$4.00. Vyriškas, parankus, p a u k s u o t a s. Tas pats lygas darbo, \$3.00.

Reliance \$3.00. Plonas, 7-akm. Su apsauga nuo dulkių, \$3.50; 10 m. paausuoiais lukštais, \$6.

cinas aliejus, karomelis ir kt. 7) Nėra skirtumo. N. B. Nesupratau vieno klausimo apie dantis.

J. C. iš De Kalb, Ill. rašo: "Mažas budamas turėjau krutinėje "šaltį" (tada daktarai vadino "sloga plaučiuose") su trumpu sausu kosliu, kuris po 4 metų vėl atsinaujino. Paskui daugiau 10 metų jaučiausi sveiku. Bet 4 metai atgal tie krutinės keblumai vėl atsikartoja ir dabar jaučiu tarsi visados krutinėje sloga turiu. Beto širdis pradėjo smarkiai plakti. Apie širdį jaučiu kokį tai užtūpimą. Esu nedrąsus su svetimais. Daktarų nuomonė apie ligą nesutinka. Vieni sako, kad širdies keblumai pacina nuo nervų ligos, kiti — kad nuo plaučių. Vienas daktaras su X spinduliais pažūrėjęs pasakė, kad viena plaučių pusė nesikilnoja.

Ką jūs apie tai manot? 2. Ar su X spinduliais (sviesa) galima apart kaulų ir kitus organus matyti?

Atsakymai:

1) Žinoma, aš negaliu tikrai pasakyti kame dalykas nemątes. Tokiam atsitikime beveik kožno daktaro nuomonė būtų kitokia. Vienok iš viso aprašymo (aš dali apleidau) matyt, kad 1) tamstos plaučiuose kas nors negerai — greičiausia oro dudelėse ir krepšeliuose, 2) taipgi beveik nėra abejonės, kad ir širdis neveikia kaip reikia; 3) iš seno plaučių keblumo pasidarė nerviskumas, nedrąsumas ir tt. Nėra abejonės, kad iš plaučių nenormaliskumo kilo visi kiti suirimai. Daktaras, kuris tvirtina, kad tamsta turi nervų ligą ir žiūrėjo su X spinduliais, tai tik blofino. Ant galo aš pasakysiu: tamsta neik visai pas daktarus, nes jie visokių ligų "suras" ir tamstą tik bereikalingai nugsdins ir pinigų atims, o visoki vaistai nieko negelbės. Gydymis gauti.

2) Galima, bet reikia experto rentgenologo, kuris paveikslus paaiškintų. Čia vėl daktarų nuomonės nesutiktų.

M. P. iš Roseland, Ill. klausia: 1) Kas daryti, kad viduriai visada sukietėja; visada turiu vaistus gerti.

2) Kodėl aš taip tankiai slogas gaunu? Kiek sušalus ar sušilus visuomet slogos kankina, kojos visuomet šala.

3) Kas daryti, kad pleiskanų nebūtų? Plauju, bet visada

Geriausie Sokių Mokykla

CHICAGOJE

Atėik i vienitėle Sokių Mokyklą. Vini kiai mokinama sulig naujausiu mada, mokymas: waltz, two-step, fox trot, three step ir one step, padapan, vengerka, taipai ir kitoki šokiai. Valikins ar mergina nemokantis šokti netur savj smagumo. Mes esvarintuojame, kad šimokyklne jau i trumpą laiką šokti. Šokiai atsilbna kas pamedėli ir ketverga, 7-45 val. vakare.

Puiki Muzika J. Keturakio. Prof. J. Klowas Tel. Canal 7270 Prof. Slazas, Tel. Canal 3922. J. Hrinvičio Svet, 1843 So. Halsted St., priešais "Naujienu" Redakciją.

Amerikos Lietuvių Mokykla

Mokina Anglų kalbos "Lietuvių kalbos "Aritmetikos "Knygvedystės "Stenografijos "Typewriting "Pirkybos teisių "Abelnos historijos "Suv. Valst. historijos "Geografijos "Politinės ekonomijos "Dailarašystės

Mokinimo Valandos: Nuo 8 rytė iki 5 val. po pietų. Vakare nuo 7:30 iki 9:30

3360 Emerald Ave. Chicago.

SENA-TVIRTA-UŽTIKIMA

SAUGUMO SRYTIS

ŠI VALSTYBINĖ BANKA aukauja saugumą ir patarimą; paremta 25 metų patyrimu.

Jūs turite dėti pas mus pinigus.

Turtas Virš \$2,800,000.00

SCHIFF AND COMPANY STATE BANK

TVIRTA BANKA VAKARŲ PUSĖJ.

12th STREET ARTI HALSTED ST., CHICAGO.

Sudaužyto vagono griuvėsiai įe ležinkelio nclaimėj—Mount Union, Pa.

Pergyventi karės įspūdžiai.

Papasakojimai žmogaus, kuriam prisiejo dalyvauti karėje.

Iš Dardanelių kampanijos.

Dardanelių kampanija tęsiasi apie 8 mėnesius. Gallipoli pusiasalį buvo išsodinti keturių dešimtys tukstančių karių. Karičiai apsikė, išrausė tranšėjas, įstaisė ten labai tvirtai.

Dalis karių — rezervai buvo laikomi laivuose. Laivuose taip pat laikyti visi iškeltiniai maistas, gyvuliai, šienas gyvuliui ir daugybė kitokių reikmenų.

Visa amunicija, visi rezervai gabenami į Gallipoli laivais. Tai ir laivų turėjo būti nemažai. Ir iškričių, jų buvo pusė milijonų — apie 900! Iš viso išrodė, jog tai ne laivai, bet didelis, keistas, kažkokiais smailiais bokšteliais miestas.

Anglai iš pradžių, matyt, tikėjosi prasimušti per Dardanelius. Bet greitai persitvėrė, kad tai bergždžios svajonės, kad Dardaneliai iš jurių neįkandami. Jie buvo apginkluoti gal keliomis dešimtimis cilių taip vadinamų "fugasų," t. y. cilių povandeninių minų, grasinusių ir padangės iškelti kiekvieną laivą, kuris tik bandys plaukti tolyn į sąsiaurį.

Anglai vartojo visokius prietaisus būdus. Kartą, pavyzdžiui, jie norėdami patirti, kuriose tikrai vietose yra užsislėpus turkų artilerija, pasiuntė tris senus, veik niekam nebūkusius laivus, plaukti tiesiai į sąsiaurį. Laivai sigista tikriausiai ant pražuties. Bet juk reikėjo patirti, kur sulindo turkai. Kiekviename laive buvo tik po tris žmones.

Persigando turkai baisiai, kuomet pamatė, kad angli laivai taip drąsiai plaukia tiesiog pirmyn. Turkams pasirodė, jog angli kokių nors būdų išgaudė jų minas, suardė jų "fugasus." Juk iškričių — kas gi siųs savo kariškus laivus pražūčiai! Atkreipė turkai į laivus baisių kanonadų. Anglams gi to tik ir reikėjo.

Tuo tarpu laivai vienas po kitam užvažiojo ant "fugasų" linijos ir tapo išmesti į padanges.

Anglai pražudė į keles valandas 11,000 karių.

Nežinia, kiek ilgai anglai būtų laikęsi Gallipoli pusiasalį. Bet štai vokiečiai atsiuntė turkams tolimojo mušo kanuolės. Susilaukę jų turkai kad gi užkaičius anglams ir jų talkininkams, išsėdusims Gallipoly, kad tie kuogrečiausiai čė trukties atgal ir sėsti į laivus. Anglai traukiasi į patį tolimąjį pusiasalio kampą, o turkai besileizdami nuo kalnų vašina juos šoviniais.

Kol trauktasi plačiu frontu, vis dar šiaip taip laikytasi tvar-

kos. Mat vienas šovinys patal-kydavo tikslai, kitas perlėkdavo per galvas, o trečias sprogdavo kur toliau. Bet kaip besitraukiantieji susigrūdavo pačiame tolimiajame kampe ir pa-čioj siaurumo; kuomet pradėta sodinti jie ant laivų, tai ir ramiausieji, tai ir tvirčiausios va-lios žmonės užmiršo, kas jie, kur jie, ką jie turi daryti.

Nebeįdėjo kanuolių trenks- mo, nebežiūrėjo sužeistųjų šauksmo, tik puolė, tik grūdė betvarkiai patį nežinodami kur Kad ne tam tikslui išanksto pri- rengti paramai, kad ne milžiniš- ka daugybė transportinių laivų, gal pusės, gal dvidešimties tuk- stančių karių, vietoj vienuo- likos, būtų netekta.

Gelbėta pirmiausia kanuolės, kuklosvaizdžiai ir kitokios karės reikmenos. Gelbėta mukai, ku- riais kiltota kanuolės iš vienos vietos į kitą. Mat, tie dalykai buvo brangesni negu žmonės, negu karičiai.

O turkai tik degina, tik sau- do.

Paskui pradėta imti ant lai- vų karičius. Sužeistųjų nebe- žiūrėta. Kad koks dar ir gyvas buvo, jo nebeimta, nebegelbė- ta. Įkrito vandenin, pagriuvo, na tai tokio jo likimo buta. Va- dinasi, visam kam sudiev.

Krauta karičiai į laivus taip jau ne kaip žmonės, bet kaip kokie anglis: nusileis nuo lai- vo kėsėmis, prigrūs į pilną ka- reivių, ir keliama garu augstyn ant laivo. O kėsely kieno gal- va, kieno sprandas, o kieno ko- jos. Iškrės ant laivo iškeltuo- sius, ir vėl tokiu pat būdu ke- lia kitus.

Turkai uždegė keletą laivų. Vieną jų su šiemu, kitą su gyvu- liais, su mūlais.

Baisus reginys. Tie gyvulių, ką buvo ant viršutinės palubos, draskosi, spardosi, bando nu- sitraukti. Nusitraukę šoka van- denin. Gi tie, ką buvo apatinė paluboj, tie visi sudegė.

Visa ta nelaimė, visa ta be- tvarkė tęsiasi tik keletą valan- dų. Ir į tą laiką anglai neteko apie vienuolikos tukstančių ka- reivių.

Taip tai užsibaigė Dardanelių ekspedicija.

Kaip vokiečių submarina pas- kandino laivą To Kamaru.

Laivas To Kamaru priklausė Londono kompanijai Showell. Darydavo reisus (plaukiodavo) įsiai tarp Anglijos, Japonijos, Australijos ir Naujosios Zelan- dijos. Paskutinėm savo nelai- mingojon kelionėn To Kamaru išsirengė iš Australijos į Angli- ją.

To Kamaru tą syk važiojo a- pie 100 keliauninkų, pasažierių pirmos, antros ir trečios klasės. Dauguma važiuosiučių buvo moters ir vaikai.

Kelionę laivas turėjo visą lai- ką paskeningą. Oras buvo ne- blogas. Supo neperdaugusia.

Ir važiuosieji nenubodavo. Laivo komanda, regis, netu- rėjo supratinio dar apie vokie- čių submarinų pavojų, nes nors žinojo, jog karė Europoj prasi-

dėjo, ale apie tai kad keletas laivų jau tapo submarinų auko- mis, dar nežinojo.

Ir taip visi važiojo ramiai.

Bet štai netoli nuo Harve lai- vą To Kamaru pasitiko du ang- lų kruizeriai. Jie pranešė laivo komandai, kad To Kamaru įei- na į pavojingąją juostą ir kad laivą gali užpulti submarinos. Kruizeriai apsiėmė todėl paly- dėti. Gerai.

Tai atsitiko 30 dieną sausio 1915 metų. Buvo ukanotas ryt- metis. Lydėjusieji kruizeriai plaukė kiek toliau iš šalių. Ma- nyta, kad ko-ko, o submarina neturės jau drąsos užpulti lai- vą, kurį lydi kruizeriai.

Bet apsiriktai. Apie 8 valan- dą rytė vokiečių submarinos U-17 paleistoji torpeda užgavo To Kamaru. Laivo valanda išnu- šė. Torpedos sukeltoji vilnis nuplovė daugelį matrosų ir šiaip žmonių nuo palubos.

Kilo baisi panika. Laivo ko- mandai prisiejo pavartoti visą savo spēką, visą intekmę, kad privertus, kad pertikrinus žmo- nes užsibaikyti ramiau, idant matrosai galėtų imties gelbė- mosi darbo. Kliksnas, aaros, beprasnius bėgiojimas iš vienos vietos į kitą. Kaikarie turėju- sieji gelbėjimosi diržus nebe- laukdami nieko daugiau čėmė šokti vandenin.

Lydėjusieji laivą To Kama- rui anglų kruizeriai, pamatę, kas atsitiko su laivu, bijodami, kad ir jų neišliktų tokis pat likimas kaip kad To Kamaru, pasuko atgal ir į trumpą laiką dingo iš akių. Visa, ką jie padarė, tai telegrafavo apie To Kamarų nelaimę.

Tuo tarpu To Kamaru čėmė virsti ant šono. Viena pusė pra- dėjo nerties. Dalis gelbėjimosi valčių užgėl ant palubos ir jų nieku būdu nebegalima buvo nuimti, nutraukti. Pasažierius prisiejo sodinti į dvi ar tris val- tis.

Suprantama, kad tos valtis buvo tiesiog perpildytos. Bet ne- buvo kas jas valdo, nes, kaip jau minėta ankščiau, pažymėto- ji torpedos vilnis nuplovė daug matrosų.

Gelbėjimo valtis su įsėdusiais nustumtos nuo laivo. Ant skės- tančio To Kamaru viršaus pasi- liko tik trys ypatos: p-as Jurge- lionis ir du anglai matrosai. Jie nusitarė palaukti toliai, kol lai- vas visai pasineris, o tuomet at- kirsti nuo virvių dar vieną gel- bėjimosi valčių.

Tai buvo labai pavojingas. Laivui, ypat tokiu dideliu lai- vui kaip To Kamaru, skės- tant, toj vietoj, t. y. kur laivas skęsta, pasidaro didelis suku- rrys, kurs traukia žemyn viską, kas yra ant vandens paviršiaus, ir jiems trims. Vienok jie ne- paisė: jiems svarbu buvo dar nors vieną valčių gauti.

Gerai. Susėdo į valčių. Vis- ką prirengė ir laukia. To Ka- maru skęsta. Štai vanduo pra- deda siekti valties dugną, štai daugiau. Vienas laivo galas lyg iškyla augstyn. Kitur visur jau vanduo užlieja. Dar momentas, dar minutė-kita ir To Kamaru išnyks iš vandens paviršiaus.

Ims sukties milžiniški verpetai, praslinks valandėlė, kita, trečia ir galingas milžinas nusileis į jurių dugną, amžino ramumo ir palaimos viešpatijon... Bet staigu vienas matrosų bakstelėjo sau pirštu kaktion.

— Jee — sušuko jis — gi ka- pitono budelėj pasiliko cigaru. Reikia bėgti juos pasiimti.

— Ką tu, ar šulo galvoj nete- kai užprotestavo p-nas Jur- gelionis ir antrasis matrosas.

Jesus Christas — suriko pir- masis. Tokie cigaroni ir duoti jiems nuskęsti. No Sirs... O be- to, kiek laiko mums prisieis bu- ti jurose? Ir, ką mes be taba- ko, be cigarų darysime.

Ir nieko nelaukdamas, tary- tum pasityėdamas iš vokiečių submarinų, ir iš vokiečių salų

vandenų, gatavų jį kas sekun- da prartyti, ir pačios mirties laip artimos godžiomis akimis bežiurinės į tuos visus nelai- mės išliktus žmones, matrosas pasileido prie kapitono tiltelio, kur buvo tūkė puikys, anol jo, cigaroni, kad griekas juos pražū- dyti.

(Bus daugiau). N.

Turgaus Žinios

Valgomieji produktai.

CHICAGO, Kovo 13, 1917. Žemiau paduodamos produktams kainos dera tik uždam (wholesale) perkant; iš sankrovų perkant seim- nininkas moka brangiau:

Sviestas:—
Extra Creamery 40
First 38-39
Second 34-37
Ladies 32-34
Ladies 28-29

Oleomargarinas:—
Stalui 22-24
Kepimui 16-18

Kiaušiniai:—
Extras 20-30
First 26-26½
Paprastieji firsts 25-25½
Mūsų 21-23
Checks 22-23½
Purvinukai 23½-24½

Suris:—
Twins 25
Daisies 25½
Young American 25½
Longhorn 25½
Sveicariskas 30-33
Limburger 24½
Brick 22-22½

Paukščiai, gyvi:—
Kalakutai (svarui) 20
Vištos 15-21½
Viščiukai 18-18½
Anks 15-16½
Ząsis 13-16

Paukščiai, išdarinėti:—
Kalakutai (svarui) 26-27
Vištos 20-21½
Anks 18-22
Ząsis 15-19

Veršienas:—
50-60 svarų, svarui 14-14½
60-80 svarų 14½-15½
80-100 svarų 15-16½
140-145 sv.; kaul. 12-13

Jautiena No.1 No.2 No.3
Ribs (svarui) 18 17½ 11½
Loins 27 21 13½
Rounds 14 13½ 11½
Chucks 13 12½ 11
Plates ..... 12 .11 9½

Kiauliena, už 100 sv.:—
20-40 svarų \$12.50-14.50
40-60 svarų 12.50-13.50
60-100 svarų 13.00-14.00
Butės, bušelis 2.00-2.35
Saldžiosios, gurbaq 1.25-2.65

Daržovės:—
Bakčiai, statinė 3.50-6.00
Kopūstai, did. gurb. 2.00-2.50
Morkos, statinė 2.50-4.00
Kalfiorai, dėžė 1.25-1.50
Salierai, pirmieji 2.00-4.00
Agurkai, dėžė 2.75-5.00
Salotos, galv. gurbas 2.50-3.25
Cibuliai, 100 svarų 7.00-8.50
Zal. pipirai, pintinė 5.00-6.00
Kriekiniai, 125 25-50
Spinatų, statinė 3.00-5.00
Tomėtės, pintinė 3.00-4.50
Griechiai, statinė 4.00-5.00

Vaisiai, žali:—
Obuoliai, statinė 3.00-6.50
Grapefruit, d. 46-96 št 2.50-3.50
Apelsinai, dėžės 2.50-3.25
Citrinai, dėžė 3.25-4.00
Ananasai, gurbas 3.00-4.50
Žemumės, kvorta 20-40

Cukrus, už 100 sv.:—
Piaustylas, H. and E. 9.33
Standard cane, smulkus 8.15
Burokų, smulkus 7.95

MILTAI

Vasarių kviečių:—
Special brand 10.20
Patents 9.00-9.20
Straights 9.00
Burst Clears 8.20
Prastosios rūšies 5.75-6.00

Žiemenčių kviečių:—
Standard 8.90
First Clears 7.90-8.10
Second clears 6.50-7.00

Ruginiai:—
Baltieji 8.20
Tausieji 7.70

Gyvulių turgus.

CHICAGO, Kovo 13. Gyvulių atga- benta šiaip: galvijų ca. 5,000; avių — 30,000; veršių — 4,000; kiaulių — 18,000. Paduodamos kainos:

Galvijai:—
Jaučiai, parinktieji 11.00-12.50
Kriek menkesni 9.00-10.00
Mitučiai 10.50-11.65
Sotekers and Feeders 7.50-9.00
Veršiai, parinktiniai 7.00-9.00
Karvės, vidutinės 6.00-8.25
Buliai 6.75-10.50

Kiaulės:—
Sotekios (250-400 sv.) 14.65-14.90
Vidut. 200-250 ..... 14.60-14.90
Lengvesnės 14.50-14.90
Paršai, geri 11.00-13.50

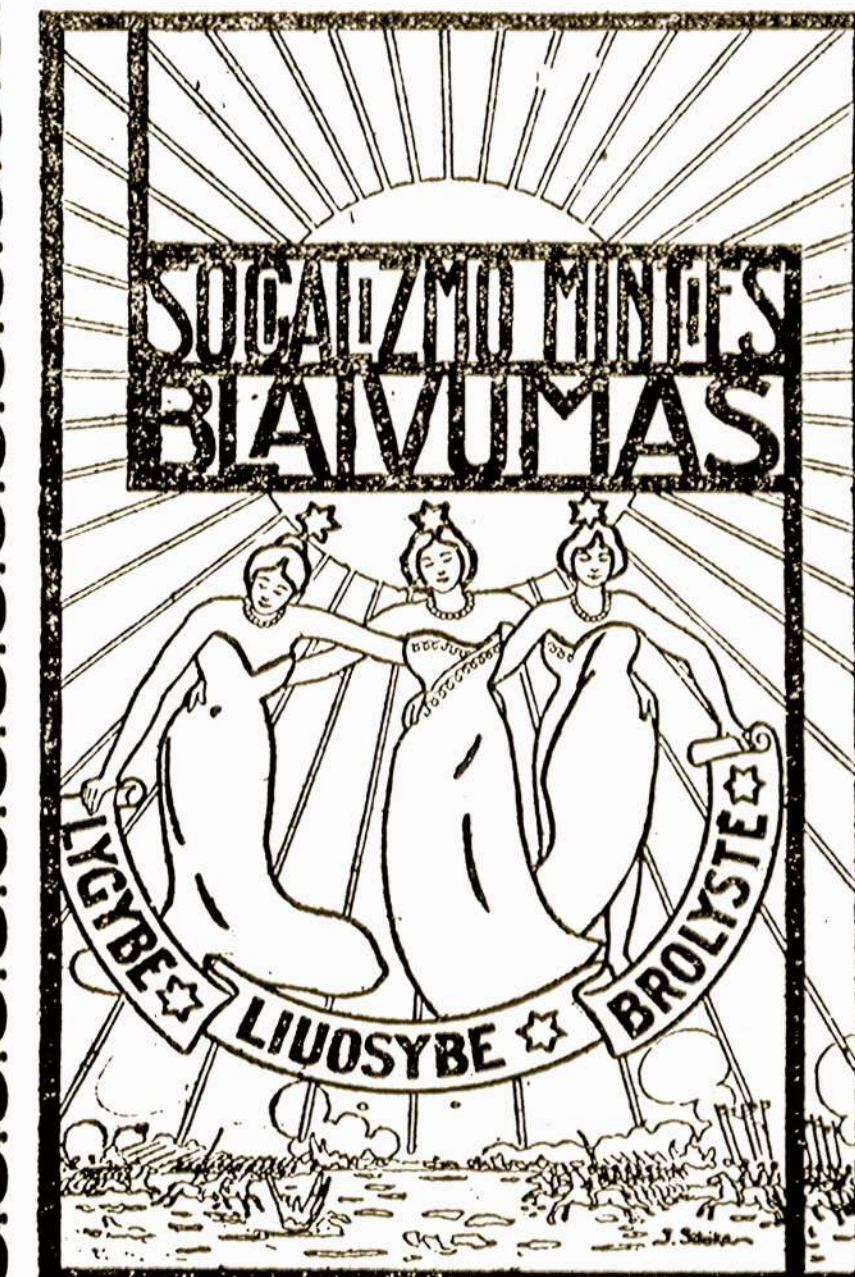
Avys:—
Mitučės 11.90-13.75
Senės, geros 9.00-12.00
Avinai, geri 11.00-12.50
Erėi 13.00-14.75

JAVAI

Kornai 1.07-1.10
Kviečiai 1.44-1.81½
Rugiai 1.48-1.58
Miežiai 1.15-1.32
Avižos ..... .59½-1.61

SIENAS
Motiejų, geriausios 16.50-17.50
Motiejų No. 1 ..... 15.00-16.00
Motiejų No. 2 ..... 14.00-15.00
Mot. No. 3 maišytas 13.00-14.00
Kultų motiejų 8.50-10.50
Dobilių, sulig rūšies 13.50-15.00
Pretų, sulig rūšies 9.00-14.50
Packing 7.50-8.50
Slaudai, ruginiai 10.00-11.00
Kviečiai 8.50-9.50
Avižiniai 8.50-9.50

SOCIALIZMO MINTIES BLAIVUMAS

Pavyzdys knygos viršelių paveikslų piešto keturiomis spalvomis.

Knyga Socializmo Minties Blaivumas angliškai parašė žinomas socialistų veikėjas ir rašytojas Jo- nas Spargo, o lietuvių kalbon, autoriui leidis, išver- tė A. Lalis.

Aprašyti visą šios knygos vertę čia nei negali- ma. Pasakysime tik tiek, kad ji parašyta taip in- teresingai, jog pradėjus skaityti sunku ir beatsitrauk- ti: skaitai kai kokią pasaką ir tuo tarpu nejučioms susipažįsti su socializmo mokslu, su socializmo tik- slais ir uždaviniais.

Mūsų kunigai, kunigų leidžiamieji laikraščiai, ir jų nusamdytieji agitatoriai besistengdami trukdyti socialistų darbininkų judėjimą, pliauskia prasi- manę visokių nebutų dalykų apie socializmą. Gi žmonės, kur irgi nepažįsta gerai socializmo mokslo, dažnai tiems kunigų pliauškimams intiki. Kas per- skaitys šią knygą, pažins kas iš tikrųjų yra socializ- mas, ir į kiekvieną priešų užmetimą mokės atsauti rimtu argumentu taip, kad tie socializmo priešai tu- rės bematant savo burną užčiaupti.

Todel sakome, kad nei vienas lietuvis darbinin- kas neturėtų apsieiti be šios knygos.

Pastebėsimė prie to, kad Socializmo Minties Blaivumas netiktai savo turiniu, bet ir technikos žvilgsniu bus tikra lietuvių darbininko knygynėlio pažiba. Stambios, aiškios raidės, daili spauda, ge- ra gryna popiera. Ypatingai puikus knygos virše- lių paveikslas, pieštas žinomo mūsų dailininko, p. Jono Šileikos. Tas paveikslas ant knygų viršelių spausdintas keturiais dažais.

Knygą turi 230 laktų.

Knygos kaina, neapdaryta 75 centai; dailiais tvirtais audekliniais aparais, \$1.

Užsakykite tuojau.

NAUJIENOS

1840 So. Halsted St., Chicago, Ill.

IŠ ŠIRDIES

Knygelė parašyta James Allen, versta St. Biežo. J. Ilgaudo laida. Turinys:

Širdis ir Gyvenimas.
Proto Pobudis ir Pajiega.
Papročio Pasidarymas.
Darymas ir Zinojimas.
Pirmi Zingsniai į Augštesnįjį Gyvenimą.
Dvasinės Salygos ir jų Pasekmės.
Padrąsinimas.

Kaina 15c.

NAUJIENOS

1840 S. Halsted Street, Chicago, Ill.

LOKIS

Lietuvių Legenda.

Labai indomus pasiskaitymas iš užra- šų 1866 metų. Knygelė parašė P. Merimec, vertė L. Juras. Išleista "Naujienų" B-vės.

Kaina 15c.

"NAUJIENOS"

1840 S Halsted St., Chicago, Ill.

ženklas Bankos Saugumo, Chicago Clearing House Narystė.

Bankos, priklausančios prie Chi- cagos Clearing House yra po jos at- sargiai priežiūra. Laikas nuo laiko bent sykį į metus, Clearing House revizoriai nuodugniai ištiria savę bankų stovį ir budį jų vedimo. Vi- si pinigai yra suskaitomi, notos, bon- dai, mortgagei ir kitos apsaugos per- žiurimos ir patikrinamos; pinigai kitiuos bankuose patikrinami ir knygos išširtos. Tikrai tikra apsaugos ve- tė gali but knygos parodyta. Abejo- tina tvarka arba atsargumas, yra nedaleidžiamos. Jeigu banka nusto- ja savo Clearing House teistų, tai yra ženklas, jos abejotino stovio.

Tikrai tvirčiausios ir saugiausios bankos gali but Clearing House na- rystis.

The Chicago Clearing House prie- žiuros užmanymas tapo įvestas pirm dešimt metų, ir nuo to laiko nei viena Clearing House banka nesutruktų. Reikauti esant Clearing House bankos ateina vie- na kitai su pagelba.

The American State Bank prikla- so prie Chicago Clearing House, pa- ra po jos priežiūra, naudojasi jos teisėmis ir išduoda penkias pilnas at- skaitas į metus.

Ji taipgi yra po valstijos priežiū- ra, yra reguliariai tyrinėjama ir kas meta išduoda penkias pilnas at- skaitas Bankinei Valdybai Illinois Valstijos.

Vinagai sudėti šioje bankoje yra išmokami ant kiekvieno pareika- vimo.

Cia galima gauti pirmus Aukso Mortgage. Taipgi Aukso Mortgage Bondus po \$100.00 ir \$500.00. Šis bankas yra atsakančiausias Lie- tuviams.

Cia kalbama Lietuviškai ir Lenki- kai.

Kapitalas ir perviršis; \$600,000.00.

AMERICAN STATE BANK.

Kampas Blue Island Ave., Loomis ir 18-tos gatvų.

Atdaras: Pamedėliais, Ketveriais ir Subatomis iki 8:30 val. vakare.

Atdaras: Pamedėliais, Ketveriais ir Subatomis iki 8:30 val. vakare.

Atdaras: Pamedėliais, Ketveriais ir Subatomis iki 8:30 val. vakare.

Atdaras: Pamedėliais, Ketveriais ir Subatomis iki 8:30 val. vakare.

Atdaras: Pamedėliais, Ketveriais ir Subatomis iki 8:30 val. vakare.

Atdaras: Pamedėliais, Ketveriais ir Subatomis iki 8:30 val. vakare.

Atdaras: Pamedėliais, Ketveriais ir Subatomis iki 8:30 val. vakare.

Atdaras: Pamedėliais, Ketveriais ir Subatomis iki 8:30 val. vakare.

Atdaras: Pamedėliais, Ketveriais ir Subatomis iki 8:30 val. vakare.

Atdaras: Pamedėliais, Ketveriais ir Subatomis iki 8:30 val. vakare.

Atdaras: Pamedėliais, Ketveriais ir Subatomis iki 8:30 val. vakare.

Atdaras: Pamedėliais, Ketveriais ir Subatomis iki 8:30 val. vakare.

Atdaras: Pamedėliais, Ketveriais ir Subatomis iki 8:30 val. vakare.

Atdaras: Pamedėliais, Ketveriais ir Subatomis iki 8:30 val. vakare.

Atdaras: Pamedėliais, Ketveriais ir Subatomis iki 8:30 val. vakare.

Atdaras: Pamedėliais, Ketveriais ir Subatomis iki 8:30 val. vakare.

Atdaras: Pamedėliais, Ketveriais ir Subatomis iki 8:30 val. vakare.

Atdaras: Pamedėliais, Ketveriais ir Subatomis iki 8:30 val. vakare.

Atdaras: Pamedėliais, Ketveriais ir Subatomis iki 8:30 val. vakare.

Atdaras: Pamedėliais, Ketveriais ir Subatomis iki 8:30 val. vakare.

Atdaras: Pamedėliais, Ketveriais ir Subatomis iki 8:30 val. vakare.

Atdaras: Pamedėliais, Ketveriais ir Subatomis iki 8:30 val. vakare.

Atdaras: Pamedėliais, Ketveriais ir Subatomis iki 8:30 val. vakare.

Atdaras: Pamedėliais, Ketveriais ir Subatomis iki 8:30 val. vakare.

Atdaras: Pamedėliais, Ketveriais ir Subatomis iki 8:30 val. vakare.

Atdaras: Pamedėliais, Ketveriais ir Subatomis iki 8:30 val. vakare.

CHICAGOS ŽINIOS

MALIAUSKO KONFERENCIJOS.

Cicero, Ill. — Panedėlio vakare, kovo 12 d. Cicero bažnyčioje kunigas Maliauskas pradėjo visą eilę konferencijų. Pirmą sykį teko išgirsti Maliauską. Na, ir turėtu atiduoti jam tai, kas jam priklauso: moka jisai meluoti, po šimto pyptių, moka! Ir meluoja ir nerausta. O, taip sako žmonėms biauriausią melagystę ir dar šypso.

Savo tvirtinimui duosiu čia tik vieną pavyzdį. Maliauskas, žinodamas, kad moteriškes yra baikštesnės negu vyrai, gąsdina jas, — ypačiai tuo, buv socialistai norį įvesti gyvenime kokią tai „laisvąją meilę“ (gal kunigas mano, kad tokią, kokią kunigai su savo gospadinėmis praktikuoja.). Tai yra, žinoma, gryniausias melas. Socialistai jokios „laisvos meilės“ nesiūlo ir nebando įvesti. Tada žino ir liudija ir patys kunigai, turintys šiek tiek švaresnę sąžinę, negu Maliauskas. Štai pavyzdys katalikų kunigas Peter C. Yorke, taip jau daktaras, kaip ir Maliauskas, turįs parapiją Oakland, California, Knights of Columbus (angliškųjų vyčių) susirinkime, laikytame Nevada Tater name, balandžio 1 d. 1913 metų, užreikšė: „... aš nieku būdu negaliu įsivaizdinti, kad galėtų būti daugiau progų praktikavimui liuosos meilės ar dalykam panašiams į tai Socializmo valstybėje, negu jų (t. y. progų) jūs turite šiandien“ ir t. t. Išidėmėkit, tai užreikšė kunigas; tai užreikšė toks pat „daktaras“, kaip Maliauskas; tai buvo užreikšta vyčiams.

Kitaip anas kunigas ir negalėjo užreikšti, nes mitingas buvo viešas. Butų atsiradę žmonių, kurie būtų galėję sugauti kunigą meluojant. O Maliauskas, ačiu tam, kad laikė prakalbą bažnyčioje, šventoj vietoj, melavo kiek drutas, nes mat žinojo, kad bažnyčioje niekas nepasakys jam „meluoti, šelmi!“

Tai taip elgiasi „Dievo tarnas“, pateptas aliejum ir kitais galais, kunigas Maliauskas. Ir kur — bažnyčioje!

Melavo Maliauskas ir apie visus kitus dalykus, apie kuriuos jisai kalbėjo. Ale aparašinėti visas jo melagystes nėra vieto, nė laiko; pagaliot nė neindomu būtų skaitytojams.

KUR TIE KUNIGAI NOSIES NĖKISA!

Iš Bridgeporto apeliokės. Apie kokie aštuoni mėnesiai atgal Bridgeporto apeliokės jaunomėnė sutvėrė pasilinksmimo ir pašalinių klubių vardą „La Verne Benevolent and Pleasure Club.“

Sutvėrė ir džiaugiasi. Nariai ir narės visi jauni, darbštūs. Laiko susirinkimus, po susirinkimų pasilinksmia: pažaidžia, pasoka. Klubas auga kai ant mielių. Į trumpą palyginamą laiką klubo narių skaitlius padidėjo kuone iki 100; klubo kapitalas užaugo iki 200 ar 300 dolerių.

Tokis belgi kalbamo klubo bujojimas nepraejo nepastebėtas.

Ir, kam, manytumėt, jo dalykai labiausia parupo?

Na, argi neįspėsi — gi Bridgeporto dvasiškiems tėvčiam! Kunigai činė išpradžios geruoju kviesiti klubą prisidėti prie kokio tai jų globoję esančio švento Aloizo klubo. Bet kuomet kunigų užkviestas tapo atmeskas, tai mūsų dvasiški piemenis ir pradėjo savais būdais agitaciją varyti: bažnyčioje, per pamokslą išbarė, išniekino klubą ir gana.

Klubičiai norėdami užbaigti dalyką gražumu atsilankė pas kunigą. Taisai užkeikė, jog jisai varą agitaciją prieš La Verne Benevolent and Pleasure Club todėl, kad klubas nėra jų, t. y. kunigų priežiūroje.

Suprantama, ne mūsų kunigas taip užreikšė. Pirmą jis pasakė, kad jam nepatinka, jogei klube randasi ir vaikų ir mergaičių; jok klubo nariai negražiai elgiasi ir t. t. Bet kuomet į tuos kunigo užmetimus buvo nurodyta, kad ir vyčių draugija susideda iš vaikų ir merginų; o kas link padomumo užsiimaime, kaip tapo priminta kaipurie nuotikiai iš sv. Aloizo draugijos, tai ir išlindo yla iš maisto, tai ir pasakė kunigėlis, jog jam malonu būtų kontroliuoti „La Verne Benevolent and Pleasure Club“.

Tik, deja, kalbamas klubas atsiskė priimti sveltiną kontrolę. Girdi, klubo susirinkimuose puikiai užsilaikoma, klubo jaunimas taipojau yra geras, ir todėl jokių kontrolierių nereikij.

REIKALAUJAMA, KAD MIESTAS PARDAVINETŲ VALGOMUS DAIKTUS, KURĄ IR LEDĄ.

Aldermanas William Rodriguez, socialistas, intėikė miesto tarybai dvi rezoliucij. Abi patėcia maisto brangumą.

Vienoj reikalaujama, kad miestas įstiegtų nuosavas krautuves, kuriose būtų pardavinėjama prieinamiausiomis kainomis valgomieji daiktai, kuras ir ledas. Tuo keliu žmonės pirktų produktus iš pirmų rankų ir

visokie „tarpininkai“ turėtų pranykti.

Antroji rezoliucija reikalauja, kad būtų atkreipta kongreso dėm į tai, kad pastaruoju laiku dolerio vertė vis puola. Šis apsiereikimas gali priversti šalį prie nelaimės. Kongresas būtinai turi kontroliuoti maisto išgabėtiną, o lyginai ir jo kainas.

ROSELAND.

„Naujienu“ nr. 55 p-ni Stiklūtė-Raudienė nori man primėsti, kad aš rašęs apie tokius dalykus, kurių nežinau. Na, o pasakui, kaip ir pridera, seka pamokslas. Girdi, tokie korespondentai tik kenkia draugišiam gyvenimui.

Tečiau, pažiūrėkime, kaip iš tikrųjų dalykai stovi. Aš parašiau, kad progresiščių moterų kuopa sutvėrė chorą. To fakto neužgina ir pati Stiklūtė-Raudienė. Tik visais skirtulais tame, kad aš paprastu vardu „choras“, o jina, nežinia kodėl, pavadino tai sekstetu.

Kiek man žinoma, sekstetas turi susidėti iš 6 ypatų (taip bent aiškina M. Petrauskas savo muzikos žodynėlyje). Tuo tarpu moterų „sekstetas“ susideda tik iš trijų ypatų!

To negana. Sakoma, kad taisai „sekstetas“ susitvėręs laikinai. Labai galimas daiktas. Bet kodėl viena dainininkę „Aido“ susirinkime viešai užreikšė: girdi, dainavome ir dainuosime. Taipgi L. M. P. S. A. 25 kuopos susirinkime, kada kilo klausimas — ar suteikti chorui kuopos vardą, ar ne, — pirmininkė pasakė: „Mums bus garbė, kad jos turės mūsų vardą. O kada teatrus lošiam reikės dainininkę, mes turėsime savo.“ Tam didžiūna pritarė.

LMD. Aido moterų choras, kada buvo kviečiamas dainuoti, pastatė tokią išlygą: jei „sekstetas“ dainuos, tai jis, — ne. Aidiets gerai suprato, kad naujai tveriamas choras gali, apskritai imant, užtenkti — su skaldyti spēkas. Tuo labiau buvo priešingos, kad kuopos narės tarp savęs vienaip kalbėjo, o viešai kitai. Matėsi net pasididžiavimas savo „sekstetu“.

O reikia žinoti, kad dalykai ypatiškaai aiškinami vienaip, o viešai — kitaip, visuomet atrododidesniais, negu jie iš tikrųjų yra.

Galop, norėčiau žinoti, kokis skirtumas tarp L. M. D. Aido moterų choro ir naujojo. Man rodo, nėra jokio skirtimo. Abu ant trijų balsų, abu skaitosi pažangiais.

Vadinasi, aš aprašiau gryniausią faktą, neužginčijamą ir teisingą. Tos priežasties dėlei primetamąją nežinystę gražinu jos autorui. O kas dėl kenkimo — tai tegul sprendžia apie tai patis skaitytojai.

Aidietis.

Policija užklupo tris studentus 1718 Vincennes ave. Kiekvienas liko nubaustas vienu doleriu. Kiti keturi ir trys merginoms paliuosiuoli.

John Komada, 4334 Honore, užmuštas. Užgruvo siena.

Poni Pfatananer, 4502 N. Troy, pametė \$300 ir \$500 vertės brangakmenį.

Clyde Monroe Smith, 3241 Broadway, sako, kad jo pati priklausanči prie „linksmųjų paukščių.“ Reikalauja persiskyrimo.

Glencoe grindų plovyčios susiorganizavo ir iškovojė pakelimo užmokėstis. Pridėjo 50c. į dieną.

Policistas Wm. Feehan sužeidė John Slonig ir sulupo Leo Kubor. Sako, kad juodu esančiu plesikais.

Louis Posnats, 15 metų, 3427 Lindale ave., Sam Kramer, 16 metų, 2223 N. Sawyer ave., ir Salmer Olsen, 17 metų, 2258 N. Kimball ave., areštuoti už užgauliojimą merginų.

Allen Rumer nuteista 91 dienos kalėjimui už pavogimą iš Emma Johnson 94c.

„Jose Carranza“, mexikietis, areštuotas. Linksminos dėl išrinkimo savo „brolvaiko“ Mexikos prezidentu.

W. B. Radcliffe, 6 E. 28th, sako, kad vyras vertes jį šokti sklepe, kad „nepagautų šaltį.“ Reikalauja persiskyrimo.

Victoria Sutta, 1464 Indiana ave., užmušta vežimu.

Barret Marshall, 4216 Evans ave., subadė pėliu Rubeen Hefer. Susipyko dėl pačiūzų.

Jos. Sobol, 1542 Cornell, prisipažino, kad užmušęs Celia Rndon, savo mylimąją.

Kalinas apvertė lėmpą ponios Skinner namuose, 1021 S. State. Kilo gaisras.

E. Brown, 4511 Clifton ave., kaltina savo vyrą tame, kad jisai išmėtęs jį iš automobilias 2 val. nakties.

NORI ŽINOTI.

Naujienu Skaitytojas: 1) Ar miestai turi įstatus, kurie nustato taksas naujai pastatytiems namams, ar tik inspektorių apžiūri ir paskiria taksas sulig savo nuomone?

2. Kur galima gauti laisvamųjų knygų rusų kalba?

Ats.: — 1. Taip, yra tam tikri miestų įstatymai, kurie nustato taksas sulig namų verte. Inspektorių (asesorius) turi teisę laisvyklėmis paduoties.

2. Kreipkitės į rusų knygyną adresu: Max N. Maisel, 424 Grand St., New York, N. Y.

P. P. — Jeigu kiltų karė Suv. Valst., ar nežūtų nejudinamas turtas ne piliečių, t. y. tų žmonių, kurie neturi pilnų amerikoniškų popierių?

JEVESKIO ir Kalbų Dieninė ir MOKYKIA
Čia gali išmokti Anglų kalbą nuo pradines ligi universiteto, taipgi Lietuvių, Vokietų, Rusų ir Lenkų kalbų; Aritmetikos, Anglų, Matematikos, Istorijos, Geografijos, Politikos, Ekonomijos, Knygyvedystės, Dailiarabėlo, Latvių rašymo, Prekybos taisyklių ir t. t. Čia gali užbaigti PUBLIC SCHOOL, HIGH SCHOOL ir PREKYBOS KURSUS, VISKAS AIŠKINAMA LIETUVISKAI.
3106 So. Halsted St., Chicago
Reikalauk Aprašymo

2. Dabar kaip geriausia, ar išsimčius pirmas popieras, ar visai neimti, kol karės pavojus prasišalins?

Ats.: — 1. Sulig įstatymais, sveltinšalis, ne Suv. Valst. pilietis, gali turėti nejudinamosios nuosavybės (žemės, etc.) per šešius metus. Jei jis per tą laiką nepasirupina patapti piliečiu, jo nuosavybė gali but konfiskuojama ir parduodama. Kad taikos laikų beveik to įstatymo ir nesilaikoma, bet karės metu gali but visai kitaip.

2. Geriausia pasirupinti tapti piliečiu nieko nelaukiant, jeigu tik piliečių tapati jau galima o jei ne, tai bent išsiimti pirmąsias pilietybės popieras.

M. Kasparaitis: — Ar galima siųsti pinigų į vokiečių užimtąją Lietuvą dabar, kai Suv. Valstijos pertraukė diplomatinis ryšius su Vokietija?

Ats.: — Galima per didžiųjų bankus, pvz. per Continental and Commercial, arba First National, bankus, Chicagoje. Reikia turėti tikras adresus tų, kuriems norima pinigai siųsti.

J. Marcinkevičius: — 1. Praktiška kokia nors amato pasimokinti visados geriau stoti už mokinį prie kurio nors žmogaus, kurs tuo amatu užsiima, arba gauti darbo to amato dirbtuveje. Kaip ilgai reikia mokintis, tai priklauso nuo žmogaus gabumo.

2. Lankyti mokyklą reikia šiek tiek mokėti anglų kalbos, kad galėtumėt naudotis knygomis. Chicagoj yra įvairių amatų vakarinių mokyklų, tai turint darbą dienomis galima užsidirbti ir vakarais mokintis.

MILDA TEATRAS

VODEVILIUS IR PAVEIKSLAI
Vodevilias Permaina:
Panedėlyj, Ketvergo ir Subatoj
Paprastomis dienomis pirmas floros 10c, Balkonas 5c.
Subatos vakarais ir nedėliomis pirmas floros 15c, Balkonas 10c.
HALSTED ir 82-ra GATVĖ.

LAISKAI I LIETUVĄ.

Laiskų i Lietuvą galima siųsti, bet reikia juos surašyti vokiškai. Vokiškai laiskų parašo ir nurodo, kaip juos išsiųsti M. Jurgelionienė, 731 W. 32nd Street, Chicago, Ill. Kreipkitės vakarais nuo 5 iki 8 valandų.

DENTISTAI

Ateikite pas mus del susitaismo dantų. Mes variojame geriausia aukso ir padarysime jums darbą už mažą kainą.
TWIN CITY DENTISTS
virš E. and W. Clothing Store,
SIOUX CITY, IA.

TUNINU ir taisau pianus už pigią kainą, labai gerai ir atsakančiai. Kreipkitės laisuku į Naujienu Ofisą: Jonas Norkus, 1840 S. Halsted St., Chicago.

KAZIMIERAS GUGIS ADVOKATAS

Veda visokius reikalus, kaip kriminališkuose, taip ir civiliškuose teismuose. Daro visokius dokumentus ir popieras.

Namų Ofisas:
3323 SO. HALSTED ST.
(Ant trečių lubų)
Telephone Droyer 1310.

Miesto Ofisas:
127 N. DEARBORN ST.
Room 1111-13 Unity Bldg.
Telephone Central 4411.

Štai proga išmokti anglų kalbos, per laiškus arba klesos

KORESPONDENCIJINIS SKYRIUS. — Kiekvienas gali išmokti ANGLISKAI labai greitai savo namuose iš laišku siųstų ypat tam tikslui. Šis kursas yra labai parancus Kiekvienam, kuris nori greitai išmokti Anglų kalbos, bet neturi progos įstytis i mokyklą, ypatiskai. Geresiam persitiktumui, siųsiame grašiai iliustruotą, su daugeliu pasikinkimų KATALOGĄ DYKAI. Rašyk laišku tuojau: indė dvi markės prisitindot KATALOGĄ.
KLEŠŲ SKYRIUS. — Tiems, kurie gali pribrai i mūsų mokyklą ypatiskai, turime dienas ir vakarines klesas. Mokame daugiau valandų negu kitos mokyklos. Klesose irgi turime elstiką kursą, autsiųstą mūsų pačių del pradiamobolig gretinan išmokimui Anglų kalbos. Daugiau suprantanties turime GRAMMAR ir HIGH SCHOOL "akyrus.
Viskas aiškinama Lietuviškai
Dvi mokyklos: 731 W. 18th St., ir 1741 W. 47th St.
Laiskus adresuokit: American School of Languages, 1741 West 47th St., Chicago, IL

PIRMA NEGU PIRKSI GAUK MUSŲ KAINAS
Ant Dury, Lentų Remy ir Stoginio Popleros
CARR BROS. WRECKING CO.
3003-3039 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Pasinaudokite su Proga!

Mes atradom daug žmonių, kurie norėtų pirkti farmas, bet negali del to, kad yra reikalinga turėti pusčią kapitalą. Su Sanborna planu trečiu kožnas vienas žmogus gali nusi pirkti farmą stebėtinai pigiai ir lengvais išmokėčiais. Pirkti farmas kur žemė yra pigi ir gvarantuota, kur mes turim 60,000 akrų žemės, kur yra kiampių ir smilgių, kur žmogus nusipirktis farmą gali gaut darbą prie kompanijos farmų arba kiampių bile kokią dieną metuose. Farmos su dalim išdirbtos žemės ir namais ir gyvuliais del pradėjimo. Galime duot geriausią padidijimą nuo lietuviškų farmerių. Rašykite:

SANBORN COMPANY

C-o Lithuanian Colony director
EAGLE RIVER, WIS.

MASTER SYSTEM

Puikiausia ir geriausia mokykla Chicagoje, mokina kirpimo ir designing, vyrų ir moterų draubų.
PASEKINGI MOKINIAI VISUR

Mūsų sistema ir ypatiškas mokymas padarys jus žinovą i trumpą laiką.

Mes turime didžiausius ir geriaus kirpimo-designing ir siuivmo skyrius, kur mes suteikiame praktišką patyrimą kuomet jūs mokysitės.

Elektra varomos mašinos mu siuivmo skyriuose.

Jūs esate užkvičiami aplankyti ir pamatyti mūsų mokyklą bile laiku — dieną ir vakarais ir gauti specialiskai pigią kainą laike šio mėnesio.

Petrenos daromos pagal Jūsų mierą — bile stailės arba dydžio, iš bile madų knygos.

Diplomat duodami mokiniams.

MASTER DESIGNING SCHOOL
J. F. Kasnieka, principalas,
118 N. La Salle St., Room 416-417
Prieš City Hall.

\$1.00

X-Ray EXAMINACIJA

Šis specialis paaukavimas tiktai trumpam laikui.

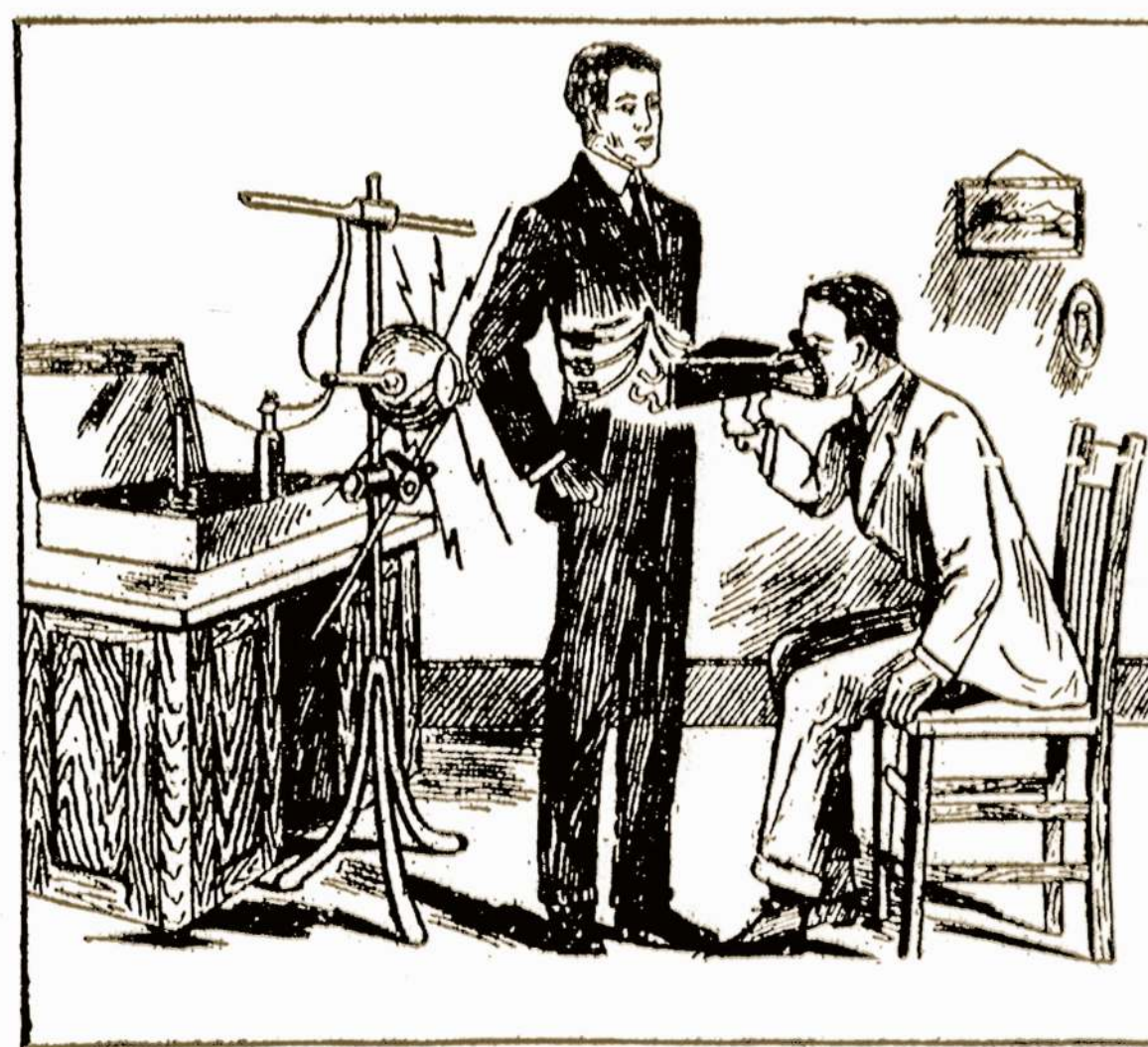
Del pasekmingo gydymo bile ligos jūs turite žinoti didumą ir budą ligos ir kelią, kuriuo ji bėgioja. Aš negydaui vienu simptomu, aš vartuoju moksliškas laboratorijos metodus, tokius kaip bandymų kraujo spaudimo, ir chemiškas analizys kraujo ir šlapimo, ir tokiu būdu surandu tikrą priežastį jūsų negalės.

Mano mašina del užrašymo Jūsų kraujo spaudimo, pajiegos stiprumo ir gyvumo Jūsų širdies. Suranda žmonėse aiškiai pilnumą sveikatos, energijos ir stiprumo, ženklai, kurie parodo staigią mirtį, gali apsiereikti bile laiku. Kaip randasi jūsų kraujo sudynai? Ar jie smarkiai didėja? Ar jūs pirm laiko senstete. Mano kraujo spaudimas pasakys. ATEIKIT — leiskite man išpasakoti jūsų širdies ir kraujo sudynų paslaptis — tuokart galima bus jums tikrai patarti kas geriausia yra jums daryti.

Ne mokėk man

Po priėmimo egzaminacijos, jei ji nevisai užganėdina jus, nemokėkit man nė cento. Visai nėra nė skausmo nė pavojaus sąryšyje su X-Ray egzaminacija, ir dargi nėra reikalo jums nusivilioti draubų. Užleidžiant ant uždangos šviesus aiškus paveikslas, parodo nenatūrališką stovį, ir visai prašina visa spėjlojimo darbą. Jeigu jūs niekuomet pirmiau neturėjote pilno X-Ray ištyrimo Jūsų kuno, jūs neturėtumėt praleisti to stebėtinio patyrimo, kuomet jūs galite įsigyti vien tik už dalelę paprastų šilidų. Ateikite tuojau pirm negu šis specialis paaukavimas užsibaigs — ir leiskit X-Ray pasakyti tikrą teisybę apie priežastį Jūsų ligos. Nėra svarbesnio dalyko pasaulio del Jūs žinoti, ir jūs taip ilgai nežinote. Bukit atsargus, suraskit tikrąją savo negalės priežastį, ir sutaupykite, galima, mėnesius bereikalingų kenėjimų, svarbių komplikacijų, ar dargi pačią gyvastį.

Šis apgarsinimas užkvičia jus įieškoti sveikatos ir laimės, kuri lengvai yra jums atsičiama. Jeigu jūs sergate ir norite greitai pasveikti, atsieneškit šį apgarsinimą, kuris suteikia jums tiesią prie X-Ray ir daktariškos egzaminacijos už \$1.00.

NEATIDĖLIOK, ATEIK TUOJAUS.

DR. C. R. LAYTON

Valandos: 9 ryto iki 8 val. vakaro.
Nedėliomis: 9 ryto iki pietų.

14 So. Halsted St., arti Madison St., sekantis prie Mid City Bank Building. Visas 2-rae augštas.

TAIGI NELEISK \$1.00 STOVĖTI TARPE JŲS IR SVEIKATOS
—ATEIK—
PASITEIRAIK

Kaip Žmogus Mansto

Knygelė parašyta JAMES ALLEN, versta ST. BIEŽIO, spauda J. Ilgaudo.

TURINYS:

Mintis ir charakteris.
Minties pasekmė ant aplinkybių.
Minties intėkmė ant sveikatos ir kuno.
Mintis ir tikslas.
Mintis—faktorius nuveikime.
Svajonės ir idealai.
Rimtumas.

Kaina 15c.

"NAUJIENOS"

1840 So. Halsted St., Chicago, Ill.

_____